

הלכות שבת פרק י"ג - תמלול

סיכום השיעור

סיכום פון שיעור – רמב"ם הלכות שבת, פרק י"ג: כללי עקירה והנחה

איבערבליק

פרק י"ב האט געגעבן די יסודות פון מלאכת הוצאה: צוויי סארטן הוצאה (מוציא מרשות לרשות, מעביר ד' אמות ברשות הרבים), תולדות (זורק, מושיט), דעם צורך פאר כדרך המוציאין, דעם שיעור, און ד' אמות. פרק י"ג גייט לערנען כללים, בעיקר דעם ענין פון עקירה והנחה – וואָס מאַכט אַ כשר'ע עקירה, וואָס מאַכט אַ כשר'ע הנחה, און וואָס פאַסירט ווען איינס פון זיי פעלט.

הלכה א – עקירה והנחה ממקום ד' על ד' טפחים

רמב"ם: "אין המוציא מרשות לרשות או המעביר ברשות הרבים חוץ לארבע אמות חייב עד שתהא עקירה עם הנחה, שיעקור ממקום שיש בו ארבעה טפחים על ארבעה טפחים או יתר, ויניח על גבי מקום שיש בו ארבעה על ארבעה טפחים."

פשט: סיי דער מוציא מרשות לרשות, סיי דער מעביר ד' אמות ברה"ר, איז נאָר חייב ווען ער מאַכט אַן עקירה פון אַ מקום חשוב (ד' על ד' טפחים) און אַ הנחה אויף אַ מקום חשוב (ד' על ד' טפחים).

חידושים:

דער רמב"ם פאָדערט ד' על ד' סיי ביי עקירה סיי ביי הנחה. די מפרשים באַמערקן אַז עס זענען דאָ שיטות אַז ביי הנחה אין רשות היחיד דאַרף נישט זיין קיין מקום פון ד' על ד'. אָבער דער רמב"ם אויבנאויף פאָדערט ד' על ד' ביי ביידע – עקירה און הנחה – אין אַלע פאַלן.

דער יסוד פון ד' על ד' איז אַן ענין פון חשיבות – דער חפץ דאַרף ליגן אויף אַ געהעריגער פּלאַץ כדי עס זאָל חשוב זיין אַלס עקירה/הנחה. אויב עס ליגט אויף אַ שמאַלער שטעקן אָן חשיבות, איז עס נישט קיין עקירה. ד' על ד' איז נישט דווקא אַ פיזישע שיעור, נאָר אַ מושג פון חשיבות. דאָס עפנט אויף דעם פּראָגע: וואָס איז נאָך „מקום חשוב" חוץ פון ד' על ד'?

הלכה א (המשך) – ידו של אדם חשובה כמקום ד' על ד'

רמב"ם: "ידו של אדם חשובה לעקור בה ולהניח בה."

פשט: די האַנט פון אַ מענטש ווערט באַטראַכט ווי אַ מקום חשוב – מ'קען עקירה מאַכן פון אַ מענטש'ס האַנט, און מ'קען הנחה מאַכן אין אַ מענטש'ס האַנט, אפילו אַן ד' על ד' טפחים.

חידושים:

„לפיכך" – פּראַקטישע נפקא מינות: אויב מ'נעמט אַ חפץ פון יענעמ'ס האַנט אין איין רשות און לייגט עס אין אַן אַנדער מענטש'ס האַנט אין דער צווייטער רשות – איז מען חייב, ווייל יד אדם = מקום חשוב.

אויך ווען ער האַלט עס אין זיין אייגענע האַנט: ער שטייט אין איין רשות, שטרעקט אויס די האַנט אין דער צווייטער רשות, נעמט דעם חפץ, און ברענגט צוריק די האַנט צו זיך – אפילו ער האַט עס נאָך נישט אַראָפּגעלייגט אויף קיין מקום, איז ער חייב, ווייל „הואיל ובידו – הרי הוא כמניח בארץ" – זיין האַנט איז חשוב ווי אַ מקום ד' על ד'.

חילוק צווישן יד און פה (ווערט מבואר אונטן): ביי יד – איז עס אויטאָמאַטיש אַ מקום חשוב אָן מחשבה. ביי פה – דאַרף מען מחשבה.

הלכה א (המשך) – פיו של אדם: מחשבתו משים פיו מקום

רמב"ם: "היה אוכל... ויצא מרשות לרשות וחשב לו [על] אוכל שבפיו מרשות לרשות – חייב, אף על פי שלא הוציא כדרך המוציאין, מחשבתו משים פיו מקום."

פשט: איינער האַלט אינמיטן עסן, ער גייט אַרויס פון איין רשות צו דער אַנדערער מיט עסן אין מויל, און ער האַט בכוונה אין זינען געהאַט צו טראָגן דאָס עסן – איז ער חייב. זיין מחשבה מאַכט זיין מויל צו אַ „מקום חשוב".

חידושים:

צוויי פּראָבלעמען ביי פיו, און מחשבה לייזט ביידע: (1) פיו איז נישט אַ מקום חשוב פון ד' על ד' – מחשבה מאַכט עס אַ מקום; (2) הוצאה בפיו איז בדרך כלל „שלא כדרך המוציאין" (ווי דער רמב"ם זאָגט אין פרק י"ב אַז „המוציא בפיו פטור") – אָבער דאָ, ווייל עסן אין מויל איז אַ נאָרמאַלע זאַך, איז עס יאָ כדרך.

חילוק צווישן יד און פה: ביי יד – אויטאָמאַטיש מקום חשוב אָן מחשבה. ביי פה – דאַרף מען מחשבה. אָן מחשבה (ז.ב. ער האַט פאַרגעסן אַז ער האַט עסן אין מויל) איז עס נישט קיין מלאכה.

וואָס מיינט „שלא כדרך המוציאין" דאָ? דער מגיד משנה טייטשט אַז „שלא כדרך" רעפערירט דאָ נישט צום כללדיגן דין פון הוצאה בפיו, נאָר צום ענין פון עקירה/הנחה שלא ממקום ד' על ד' – דאָס הייסט, דרך המוציאין מיינט דאָ: דער נאָרמאַלער אופן פון הוצאה איז פון אַ מקום חשוב, און דאָ איז עס שלא כדרך ווייל פיו איז נישט ד' על ד', אָבער מחשבה מאַכט עס כדרך. אין דער גמרא'ס לשון קען „דרך המוציאין" אויך רעפערירן צום ענין פון עקירה/הנחה ממקום חשוב.

הלכה ב – משתין ורוקק ברשות שניה

רמב"ם: "מי שהיה עומד באחת משתי רשויות אלו והשתין מים או רקק ברשות השניה, חייב, שהיתה עקירה עם הנחה... מחשבתו עשאתו כעוקר מעל גבי מקום."

פשט: איינער וואָס שטייט אין איין רשות און שפייט אָדער משתין אין אַ צווייטער רשות איז חייב, ווייל זיין גוף ווערט גערעכנט ווי אַ מקום חשוב פאַר עקירה, און עס לאַנדעט אויף אַ מקום ד' על ד'.

חידושים:

דער חידוש איז אַז אפילו ער האַט נישט עוקר געווען פון אַ פּלאַץ (ד' על ד'), נאָר פון אינעווייניג פון זיין גוף, רעכנט מען עס ווי אַן עקירה פון אַ מקום חשוב. "מחשבתו עשאתו כעוקר מעל גבי מקום" – זיין מחשבה (כוונה צו שפייען אין די אַנדערע רשות) מאַכט עס פאַר אַן עקירה.

חילוק צווישן משתין/רוקק לעומת יד: ביי יד איז די חשיבות אינהערענט – אָן מחשבה. ביי גוף (משתין/רוקק) דאַרף מען אַ ספעציפישע מחשבה כדי עס זאָל ווערן אַ מקום חשוב. אָבער מ'קען נישט אַלעמאַל מחשבה צולייגן – נאָר ביי אַ „חצי נאָרמאַלע זאַך" ווי משתין, רוקק, אָדער אוכל שבפיו. ווייל אויב מחשבה וואַלט אַלעמאַל געהאַלפן, וואַלט בכלל נישט געווען קיין דין פון ד' על ד'.

גופו של אדם חשוב – נישט נאָר אַז עס איז חשוב להוציא, נאָר אַז זיין גוף איז אַ מקום חשוב לענין ד' על ד'.

הלכה ב (המשך) – עקירה פון וואסער אין א גומא

רמב"ם: ווען איינער שטרעקט אויס זיין האַנט און נעמט וואסער פון אַ גומא מלאה מים (אַ גרוב פול מיט וואסער), איז ער חייב.

(הנחה). דאָס איז נישט שנים שעשאוה, דאָס איז אַ פעלן אין דעם גדר פון מלאכת הוצאה גופא — וואָס דאָרף עקירה והנחה צוזאמען.

- די מלאכה פון הוצאה איז עקירה מיט הנחה צוזאמען — עס איז איין מלאכה וואָס באַשטייט פון ביידע חלקים. ווען איינער מאַכט נאָר עקירה און דער צווייטער נאָר הנחה, האָט קיינער נישט געטון די מלאכה. אפילו ביי אַ שווערע לאַסט וואו מ'דאָרף צוויי מענטשן — אויב ביידע מאַכן סיי עקירה און סיי הנחה צוזאמען, זענען זיי חייב. אָבער אויב איינער מאַכט נאָר עקירה און דער אַנדערער נאָר הנחה — פטור.

הלכה ג (המשך) — ידו למעלה משלשה / בתוך שלשה

רמב"ם: "במה דברים אמורים — בשחיתה ידו למעלה משלשה. אבל אם היתה ידו בתוך שלשה סמוך לארץ — הרי זה כמי שהניח בארץ, וחייב."

פשט: דער פטור פון אריינלייגן אין יענעם'ס האַנט (וואו ס'איז נישט געווען קיין הנחה אויף אַ מקום) איז נאָר ווען די האַנט איז העכער פון דריי טפחים. אָבער אויב די האַנט איז אינערהאלב דריי טפחים פון דער ערד, גילט דין לבד — און עס ווערט גערעכנט ווי ער האָט עס אַראָפּגעלייגט אויף דער ערד, און ער איז חייב.

הלכה ג (המשך) — זה עומד ולא עשה כלום

רמב"ם: אויב איינער שטייט אין איין רשות מיט אויסגעשטרעקטע הענט, און דער חבר נעמט אַרויס פון זיין האַנט אָדער לייגט אַריין אין זיין האַנט — איז דער חבר חייב, ווייל ער האָט געטון סיי עקירה סיי הנחה. "זה העומד לא עשה כלום" — דער שטייענדיגער האָט גאַרנישט געטון.

פשט: דער שטייענדיגער מענטש איז בלויז אַן אַביעקט, אַ מקום הנחה — זיין האַנט איז חשוב ווי אַ מקום, אָבער ער אַליין איז ווי אַ „פלאַץ“, נישט אַ פועל.

חידושים:

1. פאַרוואָס שטייט נישט "פטור" נאָר "לא עשה כלום"? — ווייל "פטור" מיינט ער האָט עפעס געטון אָבער איז פטור; דאָ האָט ער ממש גאַרנישט געטון — ס'איז נישט שייך צו זאָגן "פטור" אויף גאַרנישט. "לא עשה כלום" איז אַ שטאַרקערע לשון.

2. צי איז ער מסייע לדבר עבירה? — דער רשב"א טראַכט אַז אפשר איז דער שטייענדיגער עובר אויף מסייע אָדער לפני עור, ווייל ער שטייט דאָרט און יענער נוצט אים. אפילו ער טוט קיין מעשה נישט, איז ער אַ לאו שאין בו מעשה, אָבער ער איז מסייע צום בעל עבירה. משל: ווי אַ בעל הבית וואָס עפנט שנעל אויף זיין טיר אַז דער טרעגער זאָל קענען אַראָפּלייגן אין רשות היחיד — דאָס איז אויך מסייע לדבר עבירה.

הלכה ד — עקירת גופו: חבירו נתן חפץ עליו

רמב"ם: "היה עומד באחד משתי רשויות אלו, ונתן חבירו חפץ בידו או על גבו, ויצא בו באותו חפץ לרשות שניה ועמד שם — חייב. מפני שעקירת גופו בחפץ שעליו" — ווען ער הייבט אַן גיין מיט דעם חפץ, דאָס איז די עקירה. און ווען ער שטעלט זיך אַוועק אין דער צווייטער רשות — דאָס איז די הנחה.

פשט: אפילו דער חבר האָט אים אַרויפגעלייגט דעם חפץ (נישט ער אַליין), איז ער חייב ווייל עקירת גופו מיט'ן חפץ וואָס ליגט אויף אים גילט ווי עקירה, און עמידתו אין דער צווייטער רשות גילט ווי הנחה.

חידושים:

1. עקירת גופו = עקירת החפץ: דער גרויסער חידוש איז אַז מ'דאָרף נישט ספעציפיש אויפהייבן דעם חפץ — ווען דער מענטש הייבט זיך אָן רירן,

פשט: מ'קוקט אַן אַלע וואַסער ווי עס ליגט אויף דער ערד — "מים כולם" — מ'צעטיילט נישט אויבערשטע וואַסער פון אונטערשטע.

חידושים:

- מ'וואַלט געקענט טענה'ן אַז ער האָט נאָר גענומען פון אויבן פון די וואַסער, וואָס „שוועבט" אויף אַנדערע וואַסער און ליגט נישט אויף קיין ד' על ד'. אָבער דער דין איז אַז כל המים כולם ווערן גערעכנט ווי איין גוף וואַסער וואָס ליגט אויף דער ערד. יעדע טראָפּן וואַסער איז אַ חלק פון דער גאַנצער וואַסער.

- עס ווערט פאַרגליכן צו אַ ענליכע סברא ביי הלכות ביטול — אַז וואַסער וואָס שווימט ווייטער ווערט נישט אָפּגעטיילט.

הלכה ב (המשך) — כלי/פירות צפים על המים, שמן על המים

רמב"ם: "אבנים או כלי צפים על גבי המים, פירות בתוך הכלי, פשט ידו ונטל מן הפירות — פטור, שלא נחו הפירות על גבי הארץ." און "אין צריך לומר אם היו פירות לבד צפים על גבי המים" — אַז ער איז פטור.

פשט: פירות אין אַ כלי וואָס שווימט אויף וואַסער — ער איז פטור ווייל ער האָט נישט עוקר געווען פון אַ מקום ד' על ד'. די פירות ליגן נישט אויף דער ערד.

חידושים:

- חילוק צווישן וואַסער און כלי/פירות: ביי וואַסער זאָגט מען "מים כולם" — אַלע וואַסער איז איין זאך. אָבער אַ כלי אָדער פירות זענען אַ באַזונדערע זאך וואָס שווימט אויף וואַסער, און מ'קען יאָ צעטיילן דעם טאָפּ פון דעם באַטעם. דערפאַר ליגן זיי נישט אויף דער ערד.

- אפילו אַ כלי, וואָס מ'וואַלט געקענט טראַכטן אַז עס מאַכט אַ מקום חשוב, איז נישט גענוג — ווייל דער כלי אַליין ליגט נישט אויף קיין דבר חשוב.

- שמן על גבי המים: אויל וואָס שווימט אויף וואַסער — ווען מ'נעמט פון דעם אויל איז מען פטור, ווייל שמן איז עפעס אַנדערש ווי וואַסער, און מ'קען עס צעטיילן פון דעם וואַסער. דער יסוד: ענטיטיעס וואָס ס'איז יאָ דאָ אַ וועג צו טיילן דעם טאָפּ פון דעם באַטעם (ווי שמן, כלי, פירות), ווערט עס פטור. אָבער וואַסער אַליין איז איין גרויסע זאך.

- ביי די ראשונים אין דער גמרא איז דאָ אַ מחלוקת אין דעם.

הלכה ג — יסוד עקירה והנחה: זה עקר וזה הניח

רמב"ם: "כבר ביארנו... המוציא מרשות לרשות חייב עד שיעקור ויניח. אבל אם עקר ולא הניח, או הניח ולא עקר — פטור."

רמב"ם: "מי שהיה עומד באחת משתי רשויות ופשט ידו לרשות שניה וחפץ בידו, ונטלו אחר מידו, או שפשט ידו לרשות שניה והניח אחר חפץ בידו והחזיר ידו — שניהם פטורין, מפני שזה עקר וזה הניח."

פשט: מ'דאָרף האָבן סיי עקירה סיי הנחה דורך דעם זעלבן מענטש כדי צו זיין חייב. ווען איינער מאַכט די עקירה און דער צווייטער מאַכט די הנחה, זענען ביידע פטור.

חידושים:

- דאָס איז נישט אַ דין פון שנים שעשאוה — דאָס איז אַ באַזונדערער דין פון עקירה והנחה. אפילו אין אַ פאַל וואָס אַלס שנים שעשאוה וואַלטן זיי געווען חייב (ווי זה אינו יכול וזה אינו יכול), איז דאָ נאָך פטור, ווייל ס'פעלט דער יסוד פון עקירה מיט הנחה דורך איין מענטש.

- שנים שעשאוה מיינט אַז צוויי מענטשן מאַכן צוזאמען די עקירה מיט הנחה (ביידע טראָגן צוזאמען). אָבער דאָ איז עס אַנדערש — איינער האַלט איין האַלב (עקירה) און דער צווייטער האַלט די צווייטע האַלב

אהיים מאכט ער א הנחה כלאחר יד (קוין הנחה גמורה) – ממילא איז ביידע צדדים נאָר דרבנן'דיג.

הלכה ה – עמד לנוח vs. עמד לתקן משאו ביי ד' אמות ברשות הרבים רמב"ם: "עוקר חפץ מרשות הרבים והולך בו פחות מד' אמות ועמד... אפילו כל היום כולו פטור. והוא שיעמוד תחילה ארבע לנוח. אבל אם יעמוד לתקן משאו, עדיין הוא כהולך, ואינו חייב עד שיעמוד לנוח תחילה ארבע אמות."

פשוט: ווער עס טראָגט ברשות הרבים ווייניגער ווי ד' אמות און שטעלט זיך אָפּ, איז פטור – אָבער נאָר אויב ער שטעלט זיך אָפּ לנוח. אויב ער שטעלט זיך אָפּ נאָר לתקן משאו, רעכנט מען עס ווי ער גייט נאָך, און מ'ציילט צוזאמען אלע אמות.

חידושים:

- דער חילוק צווישן עמד לנוח און עמד לתקן משאו ווערט דאָ אָנגעווענדט אין אַ פאַרקערטע ריכטונג ווי פריער: ביי הוצאה מרשות לרשות, איז עמד לתקן אַ קולא (ס'איז נישט קוין הנחה, ער איז נאָך מהלך). אָבער ביי ד' אמות ברשות הרבים איז עמד לתקן אַ חומרא – ווייל אויב ער האָט נאָר געסטאָפט לתקן, רעכנט מען אלע אמות צוזאמען, און ער קען חייב ווערן.

- **ביישפיל:** ער גייט 2 אמות, שטעלט זיך אָפּ לתקן משאו, גייט נאָך 2 אמות – דאָס ווערט צוזאמענגערעכנט אלס 4 אמות, און ער איז חייב. אָבער אויב ער וואַלט זיך אָפּגעשטעלט לנוח, וואַלט דאָס אָפּגעהאַקט – יעדע מהלך באַזונדער איז ווייניגער ווי ד' אמות, פטור.

- דער זעלבער דין פון עמידה קען מאַכן אַ סיטואַציע בעסער אָדער ערגער – ס'איז אַ קולא אָדער חומרא, תלוי אין וועלכע הלכה מ'רעדט.

הלכה ו – קנה או רומח: הגבחת קצה אחד

רמב"ם: "היה קנה או רומח וכיוצא בו מונח על הארץ, והגביה הקצה האחד והקצה השני מונח בארץ, והשליכו לפניו, וחזר והגביה הקצה שהיה מונח והשליכו לפניו על דרך זה – אפילו העביר החפץ כמה מיליו, פטור, לפי שלא עקר החפץ כולו מעל גבי הארץ."

פשוט: ווער עס באַוועגט אַ לאַנגע שטעקן דורך אויפהייבן איין עק בעת דער צווייטער עק בלייבט אויף דער ערד, און אזוי ווייטער – איז פטור, ווייל ער האָט קיינמאָל נישט אויפגעהויבן דעם גאַנצן חפץ.

חידוש: עקירה פאָדערט אַז דער גאַנצער חפץ זאָל אַוועקגערוקט ווערן פון דער ערד. ווען איין עק בלייבט שטענדיג אויף דער ערד, איז קיינמאָל נישט געווען אַ שלימות'דיגע עקירה.

הלכה ו (המשך) – משך וגררו: מגלגל עוקר הוא

רמב"ם: אָבער אויב משך החפץ וגררו על הארץ ד' אמות, איז ער חייב – "שהמגלגל עוקר הוא."

פשוט: שלעפן אַ חפץ אויף דער ערד (אפילו ס'איז נישט אויפגעהויבן) איז אַ גדר פון עקירה.

חידושים:

- **קשיא:** ביי מגלגל איז דער חפץ אויך נישט אויפגעהויבן פון דער ערד – פאַרוואָס איז דאָס אַנדערש פון קנה או רומח? דער טיפּערער חילוק: ביי קנה או רומח איז קיינמאָל נישט אַוועקגערוקט געוואָרן דער גאַנצער חפץ – איין עק בלייבט שטענדיג אויף זיין פּלאַץ. אָבער ביי מגלגל/גוררו, כאַטש ס'טאַטשט נאָך דער ערד, רוקט זיך דער גאַנצער חפץ אַוועק פון זיין אַרט – דאָס איז עקירה.

- **פריניציפ:** עקירה מיינט נישט דוקא אַז ס'מוז זיין אויפגעהויבן פון דער ערד – עס מוז זיך אַוועקרוקן פון זיין מקום. אַ רעדל וואָס מ'ראַולט איז דער

רירט זיך אַלעס וואָס איז אויף אים מיט. דאָס איז נישט "בדרך קלי" (עס איז פאַסירט פון זיך אליין) – נאָר אַ ממש'דיגע עקירה.

2. "על גביו" ווייזט אַז גוף = יד: פון דעם וואָס דער רמב"ם שרייבט "על גביו" (אויף זיין פלייצע) זעט מען אַז נישט נאָר ידו של אדם איז אַ מקום הנחה, נאָר דער גאַנצער גוף. "יד" איז לאו דווקא – עס מיינט דעם גאַנצן גוף. אַ גוף פון אַ מענטש איז דאָך ד' על ד' (אַ נאָרמאַלער מענטש איז ברייט ד' טפחים), אזוי אַז דער חידוש פון „ידו חשובה" איז אייגנטלעך נאָר ביי יד וואָס איז קלענער.

הלכה ז (המשך) – עד שיעמוד לנוח: עומד לפוש vs. עומד לתקן משאו רמב"ם: "המוציא חפץ שבידו או על גביו... אפילו יצא ונכנס כל היום כולו – פטור... עד שיעמוד לנוח." אויב ער שטעלט זיך אָפּ נאָר לתקן משאו שלא יפול – איז ער פטור, ווייל דאָס זיך אָפּשטעלן איז אַ חלק פון'ם וואַקן, נישט אַ הנחה. נאָר ווען ער עומד לנוח (רטו זיך אָפּ) – דאָס איז הנחה און ער איז חייב.

חידוש: אפילו ער שטייט פאַקטיש שטיל, אויב אין זיין קאָפּ האַלט ער נאָך אינמיטן וואַקן (ער פיקסט נאָר דעם משאו), איז נישט געווען קוין הנחה. דער גדר פון הנחה איז כוונה'דיג זיך אָפרוען, נישט בלויז פיזיש שטיין.

הלכה ז (המשך) – רץ vs. מהלך מעט מעט

רמב"ם: "מי שהוציא חביתו על כתפו ורץ בה אפילו כל היום – פטור, אינו חייב עד שיעמוד. אבל המהלך מעט מעט – הרי זה כעוקר ומניח, ואסור."

פשוט: ווען ער לויפט – איז ער פטור ביז ער שטעלט זיך אָפּ. אָבער ווען ער גייט זייער שטייט (מעט מעט) – איז יעדער טריט כעוקר ומניח.

חידושים:

1. וואָס איז דער גדר פון "מעט מעט"? – יעדע טריט ווען אַ מענטש מאַכט אַ שריט, קען מען זאָגן איז אַ הנחה? וואָס איז דער חילוק צווישן לויפן און שטייט גיין? דער שמועס בלייבט מיט דער קשיא.

2. "אסור" – נישט "חייב": דער רמב"ם זאָגט ביי מהלך מעט מעט נאָר "אסור", נישט "חייב". איינער פון די מפרשים טייטשט אַז ביי שטייט גיין איז דאָ אַ חשש מראית עין – ס'קוקט אויס ווי ער שטעלט זיך אָפּ. אָבער ביי לויפן איז נישט דאָ קוין חשש מראית עין.

3. לכתחילה ביי לויפן: דער רמב"ם רעדט דאָ לכתחילה – ביי אַ גרויסער צורך מעג מען לויפן מיט אַ חפץ, ווייל ער ווערט נישט חייב ביז ער שטעלט זיך אָפּ.

הלכה ז (המשך) – עצה: לויפן מיט חבילה של כסף

רמב"ם: ווען מ'האָט אַ חבילה של כסף און שבת איז אַריינגעקומען, זאָל ער לויפן ביז אַהיים און אַרויפואַרפן כלאחר יד.

פשוט: דער רמב"ם גיט אַן עצה פאַר איינעם וואָס האָט געלט מיט זיך ווען שבת קומט אַריין – ער זאָל לויפן (נישט גיין) ביז אַהיים, און דאָרט מאַכן אַ הנחה כלאחר יד.

חידושים:

- פאַרוואָס דוקא לויפן: ווען אַ מענטש גייט (וואַקט) מיט אַ חפץ, זעט עס אויס ווי ער שטעלט זיך אָפּ – דאָס איז דומה צו עומד לנוח, און ס'איז דאָ אַ חשש פון מראית עין. אָבער ווען ער לויפט, קען קיינער נישט חושד זיין אַז ער מאַכט אַן עקירה והנחה.

- דאָס איז אַ צווייטע עצה (פון רשב"א) – נעבן דער ערשטער עצה פון געבן פאַר אַ גוי. דער מהלך: ער לויפט (קוין עקירה גמורה), און ווען ער קומט אָן

זעלבער דין – מגלגל עוקר הוא.

- **שאלה וועגן לבד:** אויב דער חפץ איז אינערהאלב ג' טפחים פון דער ערד, זאגט מען לבד – הייסט עס ווי ס'ליגט אויף דער ערד. איז אפשר אפילו מגלגל זאל מען זאגן אז ס'ליגט נאָך? דער שמועס לאָזט דאָס אלס אַן אָפענע שאלה.

הלכה ז – עקירה שלא לשם הוצאה: עוקר מזוית לזוית

רמב"ם: "עוקר חפץ מזוית זו להניחה בזוית אחרת, ונמלך בדרך עליו והוציאו לרשות שניה – פטור, שלא היתה עקירה ראשונה לכך."

פשט: ווער עס הייבט אויף א חפץ כדי עס צו לייגן אין אן אנדער ווינקל פון דעם זעלבן צימער, און נאָכדעם באַשליסט ער עס אַרויסצוטראַגן אין אַ צווייטע רשות – איז פטור, ווייל די ערשטע עקירה איז נישט געווען לשם הוצאה.

חידושים:

- **יסוד:** עקירה דארף זיין לשם טראַגן צו אן אנדערע רשות – אן עקירה וואָס איז געווען לשם באַוועגן אינערהאלב דער זעלבער רשות איז נישט קיין עקירה לענין שבת. דאָס רעזולטאַט: **הנחה בלא עקירה** – ער האָט געמאַכט אַ הנחה אין רשות שניה, אָבער אַן אַ כשר'ע עקירה.

- **שאלה:** אפשר זאל מען זאָגן אז דאָס אַרויסברענגען פון זיין גוף (ווען ער קרייצט די גרעניץ) איז אַליין אן עקירה? ענטפער: ניין, דער רמב"ם פאָדערט אז די **ערשטע עקירה** זאל זיין לשם הוצאה – דאָס איז אַ **חשיבות פון עקירה**.

הלכה ז (המשך) – הניח על חברו כשהוא מהלך

רמב"ם: "העוקר חפץ להניחו על חברו כשהוא מהלך, ואינו יודע אם ישיגנו חברו להניח – בעוד שירצה חברו לעמוד, נטלו מעליו – הרי זה פטור."

פשט: איינער הייבט אויף א חפץ און לייגט עס אויף זיין חבר וואָס גייט. פאַר דער חבר שטעלט זיך אָפּ (הנחה), נעמט ער עס אַראָפּ – פטור.

חידושים:

- **ביי דעם וואָס לייגט:** ער האָט געמאַכט אן עקירה, אָבער קיין הנחה – ווייל דער חבר איז מהלך (קיין סטאַבילער פלאַץ פאַר הנחה), און פאַר ער שטעלט זיך אָפּ האָט ער עס שוין אַראָפּגענומען. רעזולטאַט: **עקירה בלא הנחה**.

- **פאַראַלעל צום פריערדיגן דין:** דאָרט איז געווען הנחה בלא עקירה, דאָ איז עקירה בלא הנחה – ביידע פטור.

הלכה ח – זורק חפץ: קלטו קודם הנחה

רמב"ם: "זורק חפץ מרשות לרשות (אדער ד' אמות ברשות הרבים), קודם שנה – קלטו אחר בידו, או קלטו כלב, או נשרף – פטור."

פשט: ווער עס וואַרפט א חפץ, און פאַר ס'לענדט כאַפט עס אַ צווייטער (אָדער אַ הונט, אָדער ס'פאַרברענט זיך) – פטור, ווייל ס'איז נישט געווען קיין הנחה.

חידושים:

- דער פטור איז נאָר ווען עס איז **שלא כוונתו** – אָבער אויב ער האָט טאַקע מכוון געווען אז עס זאל אַריינפאַלן אין אַ פייער אָדער אין אַ כלב'ס מויל, איז ער חייב, ווייל דאָס איז אויך אַ הנחה. דער עיקר איז אז די הנחה מוז מתאים זיין צו זיין כוונה.

הלכה ח (המשך) – חפץ קשור בחבל ואגודו בידו

רמב"ם: "הזורק חפץ מרשות לרשות והחפץ קשור בחבל ואגודו בידו" – אויב ער קען נאָך צוריקשלעפן דעם חפץ צו זיך ("אם יכול למשוך החפץ אצלו") – איז ער פטור, ווייל עס איז "כמי שעקר ולא הניח".

פשט: כל זמן דער חפץ איז נאָך קאָנעקטעד צו אים דורך אַ שטריק און ער קען עס צוריקציען, איז עס נישט אַרויסגעאַנגען פון זיין רשות – עס איז נישט געווען קיין הנחה גמורה.

חידושים:

- **כשיא:** פאַרוואָס זאָגט דער רמב"ם נאָר אז עס איז נישט קיין הנחה, אָבער עקירה הייסט עס יאָ? אויב ער האַלט נאָך דעם שטריק, איז דאָך אויך די עקירה נישט גמור?

- **תירוץ (אויך אין לחם משנה):** מ'רעדט באופן אז ער האָט אויפגעהויבן דעם חפץ מיט'ן שטריק – די עקירה איז יאָ געווען אַ מעשה עקירה (ער האָט עס אויפגעהויבן), אָבער די הנחה איז נישט גמור ווייל דער שטריק בלייבט אין זיין האַנט.

הלכה ח (המשך) – הזורק בתוך ידו של חברו

רמב"ם: "הזורק... בתוך ידו של חברו – אם עמד חברו במקומו וקיבלה, הזורק חייב", שהרי עקר והניח. "אבל אם נעקר חברו ממקומו וקיבלה – פטור."

פשט: ווען דער חבר שטייט אויף זיין פלאַץ און כאַפט עס, איז דאָס אַ כשר'ע הנחה. אָבער ווען דער חבר האָט זיך גערוקט פון זיין פלאַץ, איז די הנחה נישט געווען וואו דער וואַרפער האָט געמיינט – דער צווייטער האָט געמאַכט די הנחה, נישט דער וואַרפער.

הלכה ח (המשך) – הזורק וקלטו: ער וואַרפט און לויפט עס נאָך

רמב"ם: איינער וואַרפט א חפץ און לויפט עס נאָך און כאַפט עס ברשות אחרת (אָדער אויסער ד' אמות) – איז פטור. דער רמב"ם'ס טעם: "אין הנחה גמורה אלא שהניח החפץ במקום שראוי לנוח בשעת עקירה."

חידושים:

- מ'וואַלט געמיינט אז ווען ער אַליין כאַפט עס, איז דאָס בעסער ווי ווען אַ צווייטער כאַפט עס – ער מאַכט אַליין ביידע, עקירה און הנחה. אָבער דער רמב"ם זאָגט "כאילו נעקר אחר וקבלו" – מ'קוקט עס אָן ווי אַ צווייטער האָט עס געכאַפט.

- דער טעם איז אַ טיפערער יסוד: **בשעת עקירה** האָט דער פלאַץ וואו ער גייט עס כאַפן **נישט עקזיסטירט** ווי אַ ראוי לנוח – ווייל ער האָט נאָך געדאַרפט אַהיילויפן. די עקירה און די הנחה זענען **צו שטאַרק אָפּגעטיילט** – דער מקום הנחה איז נישט געווען באַשטימט בשעת עקירה.

- דער רמב"ם פסק'נט אַז וויבאַלד עס איז אַ ספק אין דער גמרא, איז ער פטור – ווייל מ'קען **נישט געבן קיין חיוב חטאת פאַר אַ מענטש מיט אַ ספק**.

הלכה ט – זורק מרשות היחיד לרשות הרבים באמצע

רמב"ם: "זורק מרשות היחיד לרשות הרבים באמצע – פטור", אפילו עבר החפץ באויר רשות הרבים. "אבל אם היה האויר פחות משלשה סמוך לארץ ונת על גבי משהו" ברשות הרבים – חייב.

פשט: ווען ער וואַרפט פון איין פענסטער צום אנדערן פענסטער איבער אַ רשות הרבים, איז ער פטור ווייל ס'איז נישט געווען קיין עקירה/הנחה אין רשות הרבים. אָבער אויב דער חפץ איז דורכגעאַנגען בתוך ג' טפחים סמוך לקרקע ברשות הרבים און עס האָט געסטאַפט אויף עפעס (נח על גבי משהו) – איז עס כלבד ארץ, און דאָס ציילט ווי אַ הנחה ברשות הרבים, און ער איז חייב.

אויף מושיט. אָבער ווען זיי זענען אָקעגן איבער (בשני צדי רשות הרבים), איז מען פטור – ווייל עס איז נישט ענליך צו עבודת הלוים במשכן. אין אַזאַ פּאַל גייט מען צוריק צו די רעגולערע הלכה: קיין הנחה ברשות הרבים, נאָר מרשות היחיד לרשות היחיד, איז פטור.

- פּראָקטישע אילוסטראַציע מיט די משנה: צוויי אידן מיט אַ פּאַרטש (באלקאָן) – צווישן זייערע פּאַרטשעס איז רשות הרבים. אויב זיי זענען אויף דער זעלבער זייט פון בלאַק (זעלבע זייט סטריט) און מושיט'ן צווישן זיך – חייב. אָקראָס די סטריט – פטור.

הלכה יב – שכח והוציא: פארגעסן און ארויסגעטראגן

רמב"ם: "שכח, הפושט ידו ומלאה פירות, והוציא מחצר זו להכניסה לחצר שבצדה, ונזכר קודם שיכניס, והרי ידו תלויה באויר רשות הרבים" – ער זאָל מחזירה להצרו (צוריקברענגען צו זיין אייגענע חצר). "ואם הוציא במזיד – אסור להחזירו, אלא תהא ידו תלויה עד שתחשך."

פּשט: איינער האָט פּאַרגעסן (אַז ס'איז שבת, אָדער אַז ער האַלט פירות אין זיין הענט) און האָט אַרויסגעטראָגן פון זיין חצר. ער דערמאָנט זיך בעפאַר ער לייגט עס אַריין אין דער צווייטער חצר, און זיין האַנט הענגט אין אויר רשות הרבים.

חידושים:

1. פּאַרוואָס מעג ער צוריקברענגען בשוגג: ווייל די עקירה איז געווען אַן כוונה (בשוגג/בשכחה). ער האָט בכלל נישט געטראַכט אַז ער טוט אַ מלאכה. ווען ער ברענגט עס צוריק צו זיין אייגענע חצר, זאָגט מען נישט אַז יעצט איז דאָ אַ נייע עקירה פון רשות הרבים און הנחה אין רשות היחיד – ווייל די אַריגינעלע עקירה איז געווען אַ פּאַרגעסענע זאַך, נישט קיין מחשבה.

2. דער יסוד פון כדי שלא תעשה מחשבתו: מ'לאָזט אים צוריקברענגען כדי שלא תעשה מחשבתו – מ'וויל נישט אַז זיין (אומבאוואוסטע) כוונה זאָל זיך מקיים ווערן. אָבער ער טאָר נישט אַריינלייגן אין אַ צווייטע חצר – ווייל דאָס וואָלט געווען אַ נייע הכנסה במזיד.

3. וואָס מיינט "שכח": עס ווערט דיסקוטירט – שכח אַז ס'איז שבת (נישט אַז ער האָט פּאַרגעסן וואָס ער טוט). דער סברא איז: מ'קען נישט שטראַפֿן איינעם פּאַר אַ זאַך וואָס ער האָט געטון ווען ער האָט בכלל נישט געוואוסט אַז ס'איז שבת. ער איז נישט חייב מדאורייתא ווייל בשעת עקירה איז נישט געווען קיין מחשבה/כוונה צו מלאכה.

4. במזיד – אסור להחזיר: ווען ער האָט עס געטון במזיד, טאָר ער נישט צוריקברענגען. "אלא תהא ידו תלויה עד שתחשך" – ער מוז שטיין מיט זיין האַנט אויסגעשטרעקט ביז מוצאי שבת. דאָס ווערט פּאַרגליכן מיט דער באַקאַנטער מעשה פון דעם שינאווער רב מיט זיין זאַק – אַ גרויסער קידוש השם.

5. דער כלל: שבת איז מלאכת מחשבת – אַלעס דרייט זיך אַרום כוונה, און דאָס איז דאורייתא.

הלכה יג – נתכוין לזרוק שמונה ונח בסוף ארבע (מחשבה בזריקה)

רמב"ם: "המתכוין לזרוק שמונה אמות ברשות הרבים ונח החפץ בסוף ארבע אמות – חייב, שהרי נעשה שיעור המלאכה ונעשית מחשבתו." "שהרי דבר ידוע שאין זה החפץ מגיע לסוף שמונה עד שיעבור על כל מקום ומקום מכל השמונה." אָבער "נתכוין לזרוק ארבע ונתגלגל לסוף שמונה – פטור", ווייל "לא נח במקום שנתקיימה מחשבתו".

פּשט: ווער עס האָט געמיינט וואָרפֿן 8 אמות און עס איז געפאַלן ביי 4 – חייב. פּאַרקערט, געמיינט 4 און עס איז געלאַנדעט ביי 8 – פטור.

חידושים:

חידושים:

- נח על גבי משהו – אַפילו עס איז נישט ד' על ד' טפחים – איז גענוג פּאַר אַ הנחה ווען עס איז בתוך ג' טפחים, ווייל לבוד מאַכט עס ווי ס'איז אויף דער ערד. אָבער עפעס אַ הנחה מוז עס זיין – עס קען נישט זיין אַז עס פליגט דורך אַן שום סטאָפּ.

- אַפילו ס'איז נישט געווען זיין כוונה אַז עס זאָל זיין אַ הנחה ברשות הרבים (ער האָט געוואָלט וואָרפֿן ישר צו רשות היחיד השניה), איז ער חייב. דאָס איז אַנדערש ווי די פּריערדיגע הלכות וואו מ'האָט געזאָגט אַז אַ הנחה שלא כוונתו איז פטור – דאָ, ווען אַ מענטש וויל מאַכן אַ לענגערע מאָומענט און עס ווערט אונטערבראַכן, איז דער סטאָפּ אינמיטן אַ חלק פון דעם מעשה, און ער איז חייב.

הלכה ט (המשך) – פּאַרקערט: זורק מרשות הרבים לרשות הרבים ורשות היחיד באמצע

רמב"ם: "זורק מרשות הרבים לרשות הרבים ורשות היחיד באמצע – פטור." אָבער "אם עבר החפץ בפחות משלשה סמוך לארץ ברשות היחיד" – אַפילו חזר ונתגלגל לרשות הרבים השניה – "הרי הוא כמי שהניח ברשות היחיד, לפיכך חייב."

פּשט: דאָס זעלבע פּרינציפּ פּאַרקערט – אַ סטאָפּ בתוך ג' טפחים אין רשות היחיד ציילט ווי אַ הנחה דאָרט.

הלכה י – ד' אמות ברשות הרבים: שתי רשויות הרבים מצטרפים

רמב"ם: "המעביר ד' אמות ברשות הרבים – מהלך ד' אמות בשתי רשויות הרבים מצטרפים."

פּשט: אויב ער וואָקט ד' אמות און אינצווישן איז דאָ אַ הפסק (רשות היחיד אָדער אַנדערע רשות), אָבער ביידע צוזאַמען זענען ד' אמות ברשות הרבים – איז ער חייב.

חידושים: דאָס איז נאָר ווען דער חפץ האָט נישט געסטאָפּט אין דער רשות שביניהם. אויב עס וואָלט געסטאָפּט דאָרט, וואָלט עס געווען אַ הפסק.

הלכה יא – המושיט מרשות היחיד לרשות הרבים דרך רשות הרבים

רמב"ם: "המושיט מרשות היחיד לרשות הרבים ורשות הרבים באמצע – חייב. אפילו הושיט למעלה מעשר ברשות הרבים" – חייב.

פּשט: ביי מושיט (דערלאַנגען, נישט וואָרפֿן) איז ער חייב אַפילו למעלה מעשר, וואָס ביי זורק וואָלט ער געווען פטור (ווייל למעלה מעשר איז מקום פטור ברשות הרבים).

חידושים:

- לכאורה לויט די כל

ל וואָס מ'האָט פּריער געלערנט (אַז עס דאַרף זיין אַ הנחה ברשות הרבים), וואָלט ער געדאַרפֿט זיין פטור ווען ער איז מושיט למעלה מעשר. דער חידוש איז אַז ביי מושיט איז אַנדערש.

- דער טעם: עבודת הלוים במשכן – אַזוי האָט מען געטון אין משכן. "מושיטים הקרשים מעגלה לעגלה ורשות הרבים בין שתי העגלות." די עגלות זענען געווען רשות היחיד, און דער מדבר אינדרויסן איז געווען רשות הרבים. דער עיקר מלאכת הוצאה ביי די לויים איז געווען מושיט מרשות היחיד לרשות היחיד דורך רשות הרבים – דעריבער איז מושיט מחייב דוקא אין דעם אופן, ווייל אַזוי איז געווען די מלאכה במשכן. דוקא מושיט, נישט זורק – ווייל אַזוי האָבן די לויים עס געטון.

- דער חילוק צווישן באותו צד און בשני צדי רשות הרבים: ווען די צוויי רשויות היחיד זענען אויף דער זעלבער זייט פון רשות הרבים (ווי די עגלות פון די לויים וואָס זענען געפאַרקט איינע הינטער די אַנדערע), איז מען חייב

הלכה יג (המשך) – זורק לתוך ד' אמות ונתגלגל / זורק לחוץ ד' אמות ונתגלגל
 רמב"ם: "זורק לתוך ארבע אמות ונתגלגל חוץ לארבע אמות – פטור."
 "זורק לחוץ לארבע אמות ונתגלגל לתוך ארבע אמות – אם נח אגב מהלכו חוץ לארבע אמות ואחר כך נתגלגל" לתוך – חייב. אָבער אויב עס האָט בכלל נישט געלאַנדעט אין חוץ לד' אמות און איז גלייך צוריקגעקומען – פטור.

חידושים:

1. זורק לתוך ד' ונתגלגל חוץ: פטור – ווייל נישט געווען מלאכת מחשבת דאָרט. ער האָט געזאָגט עס זאָל זיין אין ד' אמות, נישט אין דרויסן.
 2. זורק לחוץ ד' ונתגלגל צוריק: דער שליסל איז צי עס האָט געלאַנדעט (הנחה) אין חוץ לד' אמות אפילו פאַר אַ קורצע צייט – קיין חילוק וויאָזוי עס איז געלייגט. אויב יאָ – חייב, ווייל אין דער מינוט פון הנחה איז די מלאכה פאַרטיג. וואָס עס טוט זיך נאָכדעם (אַז עס ראָלט צוריק) איז נישט נוגע. אָבער אויב עס האָט בכלל נישט געלאַנדעט און איז גלייך צוריקגעשפרונגען – פטור, ווייל ס'איז נישט געווען קיין הנחה בחוץ לד' אמות.

1. פאַרוואָס חייב ביי שמונה-צו-ארבע: ווען ער האָט אין זין געהאַט סוף שמונה, האָט ער אויטאָמאָטיש געוואָלט אַז עס זאָל דורכגיין דורך יעדן פונקט אויפ'ן וועג – אויך דורך סוף ארבע. ער האָט געמיינט "ארבע פלאַס" – ארבע און נאָך. דעריבער ווען עס לאַנדעט ביי ארבע, איז נעשית מחשבתו – ער האָט יאָ געוואָלט אַז עס זאָל דאָרט זיין, כאָטש ער האָט געוואָלט מער.

2. פאַרוואָס פטור ביי ארבע-צו-שמונה: ער האָט בכלל נישט געטראַכט אַז עס וועט זיין ביי סוף שמונה. די הנחה איז געשען אין אַ פלאַץ וואו ער האָט נישט געפלאַנט – לאַ נתקיימה מחשבתו.

3. חשב שיונה בכל מקום שירצה (אָן ספּעציפישע פלאַץ): אויב ער האָט געוואָרפן אָן אַ ספּעציפישע ציל, נאָר "וואו אימער עס וועט פאלן" (כל זמן עס איז מער ווי ד' אמות) – איז ער חייב, ווייל וואו אימער עס לאַנדעט, דאָרט איז נתקיימה מחשבתו. דאָס איז אַ מין ברירה – זיין כוונה ווערט רעטראַקטיוו באַשטימט לויט וואו עס פאלט.

4. [דיגרעסיע: באַל-שפילן אויף שבת]: אַ באַל שפּרינגט אַרום און לאַנדעט קיינמאָל נישט ריכטיג – קען זיין אַז ס'איז נישט קיין עכטע הנחה. דאָס איז פאַרבונדן מיט דעם ענין פון גלגול דבר (ראָלן) וואָס איז פריער אַרויסגעברענגט געוואָרן.

תמלול מלא

רמב"ם הלכות שבת פרק י"ג – עקירה והנחה ממקום חשוב

הקדמה לפרק

Speaker 1:

א גוטן, מיר לערנען רמב"ם, ספר זמנים, הלכות שבת. מיר גייען יעצט לערנען די דרייצנטע פרק, פרק י"ג, וואס איז איינע פון די ל"ט מלאכות, די מלאכה פון הוצאה. די מלאכה פון הוצאה האט די מערסטע הלכות פון אלע ל"ט מלאכות, איך טרעף צו מער ווי אלע צוזאמען.

מיר האבן שוין געלערנט אביסל וועגן הוצאה אין די פריערדיגע פרק, אין פרק י"ב, און אין די פרק גייט אונז דער רמב"ם זאגן כללים פון הוצאה, בעיקר די ענין פון עקירה והנחה.

הודעה וועגן ספאנסערס

פאר מיר גייען ווייטער מיט די שיעור, דארפן מיר זיך באדאנקען די ספאנסערס פון די שיעור. בראש ובראשונה, די הויפט ספאנסער איז אונזער ידיד, הרבני הנגיד, תומך תורה, ר' יואל הלוי. ומינה יתמידו וכן יעשו. ווער ס'ויל שטיצן אונזער שיעור, זאל ארויסריטשן. און ס'איז דא נאך וועגן פון שטיצן אונזער שיעור, דורך עס פארשפרייטן, מזכה זיין נאך אידן.

ס'איז דאך נישט מיט מיר, ס'איז דאך פאר מיר. הלכות תלמוד תורה, דאס איז געווען הלכות תלמוד תורה, האט מען אונז געלערנט אז יעדער דארף אליין לערנען. אין הלכות שבת זאגן מיר נאר... יא, אקעי.

איבערבליק פון די פריערדיגע פרק

לאמיר טרייען צו זאגן. די וועג וויאָזוי דער רמב"ם האט צעטיילט די פרקים, בערך, די מלאכת הוצאה מרשות לרשות איז די לעצטע פון די ל"ט מלאכות. און די פריערדיגע פרק האט אונז בעסיקלי געזאגט וואס דאס איז אין די מאוסט דזשענעראל סענס, ענליך צו די מוסטער אין די אנהייב פון יעדע מצוה, זאגט ער וואס איז די מצוה, וואס איז חייב, וואס איז פטור, געוויסע אזעלכע זייער בעסיק זאכן.

וואס מיר האבן געלערנט איז בעסיקלי אז ס'איז דא צוויי סארטן הוצאה: ס'איז דא א מוציא מרשות היחיד לרשות הרבים אדער פארקערט. אמאל רופט מען עס הוצאה והכנסה, דער רמב"ם רופט עס ביידע הוצאה, מרשות לרשות. און ס'איז דא א דריטע זאך, אדער א צווייטע זאך, וואס הייסט מעביר ד' אמות ברשות הרבים. דאס איז די כלל וואס מיר האבן געלערנט.

און מיר האבן געלערנט אז ס'איז דא תולדות פון די זאכן, וואס איז זורק און מושיט, וואס זיי זענען נישט א מוציא, נאר ער ווארפט אדער ער שטעקט ארויס, וועלן מיר לערנען די דינים מער בפרטיות היינט און מארגן. דאס איז אויך הוצאה.

און מיר האבן געלערנט בעסיק זאכן פון וואס הייסט הוצאה. אין אנדערע ווערטער, אז ס'מוז זיין כדרך המוציאם. אז ס'מוז האבן א שיעור, און זיי זאגן וואס די שיעור איז, אז ס'מוז האבן א שיעור. און זיי האבן געלערנט וואס טייטש ד' אמות על ד' אמות, וויאָזוי מ'רעכנט עס, ד' אמות איז נישט דווקא ד' אמות.

דאס איז בעסיקלי אלעס וואס זיי האבן געלערנט ביז יעצט. ס'איז די זייער די בעסיק טייטש פון וואס טייטש מלאכת הוצאה. יעצט דארף מען עס אנהייבן צו לערנען כמה וכמה הלכות וואס זענען דא אין די נושא פון הוצאה. מ'דארף נאך לערנען בכלל וואס מאכט א רשות הרבים, רשות היחיד, דאס קען זיין שפעטער.

אבער כהיום גייט מען לערנען כללים, אזויווי דו זאגסט, מאסטלי כללים וואס האבן צוטון מיט די, איך מיין אז דו האסט געזאגט צוויי כללים, די ערשטע כלל און די צווייטע כלל. די ערשטע כלל וואס מ'לערנט אויס אין די פרק איז אז ס'מוז זיין א עקירה מיט א הנחה פון א מקום חשוב, פון א מקום פון ד' על ד' טפחים, און שפעטער גייט די רוב פון די פרק איז מאסטלי פרטים אין די עצם זאך אז ס'מוז זיין א עקירה מיט א הנחה.

Speaker 2:

יא, זייער גוט. אין מסכת שבת דאכצעה איז דאס די אנפאנג, יא, די עקירה והנחה.

הלכה א – עקירה והנחה ממקום ד' על ד' טפחים

Speaker 1:

זאגט דער רמב"ם אזוי, "אין המוציא" – ס'איז דא צוויי מיני הלכות פון א מוציא, דער וואס איז מוציא מרשות לרשות, אדער דער וואס טראגט מעביר ברשות הרבים חוץ לארבע אמות, אינדרויסן פון די ארבע אמות – "אינו חייב", די ביידע זענען נישט חייב, "עד שתהא עקירה עם הנחה", ס'טייטש "עד שיעקור", ביז מ'הייבט עס אויף, מ'נעמט עס ארויס פון די פלאץ, "שיש בו ארבעה טפחים על ארבעה טפחים או יתר", מ'דארף עס אויפהייבן פון א פלאץ וואס הייסט א מקום חשוב.

ער זאגט דאך דעיס, פארשטייסטו דעם חילוק, נישט שווער עס נישט מניע ביים מפרש. דאס איז גענוג. און וועסטו לערנען די אלע הלכות, דו וועסט זאגן אנדערע זאכן, קענסט דעמאלטס זאגן אנדערע זאכן. אבער זיי נעמען נישט אנדערע זאכן.

:Speaker 2

דאס זאגט מיר אנדערש.

:Speaker 1

שוין, ס'מאכט סענס. אבער איך מאך קלענער... איך מאך קלענער דעם demand. לאמיר א סך מאל מאכן די גרעסטע demands אין די הלכות. עס מאכט א סך סענס, א חפץ דארף מארקירן דענאך, דאס דארף זיין א געהעריגער פלאץ. אבער די האנט פון א מענטש איז חשוב לויט זיך.

:Speaker 2

האסט געזאגט א געהעריגע פלאץ? פריער האסטו געזאגט א מקום פון ד' על ד'. יעצט זאגסטו אז די ד' על ד' איז נישט דוקא, ס'איז א מקום חשוב. א אידישע אדם איז אויך א מקום חשוב. דארפמיר וויסן וואס איז נאך מקום חשוב. דארפמיר וויסן וואס איז נאך מקום חשוב. ער גייט זעהן נאך, ער גייט זעהן נאך זאכן. חיים...

:Speaker 1

ס'איז נישט פשוט, ס'איז... יא, דער אנדערער עפעס א דין אזאך וואס מען דארף וויסן צו מ'לערנט עס ארויס פון עפעס...

:Speaker 2

לערנט ארויס, by the way doesn't help anything. ס'איז נאר צו זאגן אז דא שטייט סאקע אונטער וואס שטייט, העלפט אויך גארנישט. איך זעה נישט אז די אלע זאכן זענען שווער. מ'דארף נישט מאכן זאכן וואס מען מיינט זענען נישט שווער, שווער. ס'איז א חילוק, דער חילוק איז קלאר.

:Speaker 1

יא, מ'קען pretend-ן. חיים, אם היה עומד ואוכל, המשך שטייט רשויות אלו, און מ'זאגט ווייטער:

הלכה ב – מחשבתו משים פיו מקום

:Speaker 1

"היה אוכל", א מענטש האלט אינמיטן עסן, און ווייל דער עסן איז אין זיין הענד, ער איז געגאנגען פון איין רשות צו די אנדערע, און זיין מויל האלט ער אינמיטן עסן, ער איז ארויסגעגאנגען "מרשות לרשות וחשב לו" צו אוכל שבו בפיו מרשות לרשות? ער האט נישט סתם אז ער האט פארגעסן אז ער האט עפעס אין זיין מויל, דעמאלטס וואלט נישט געהייסן קיין... דאס וואלט נישט געהייסן קיין מלאכה, אבער ער האט יא אין זיין געדאנק געהאט ער גייט פון דא און ער גייט עס טראגן צו די אנדערע רשות וואס איז אין זיין מויל, חייב!

אה, ס'איז נאך נישט געווען אויף א מקום! ס'איז נישט געווען קיין עקירה פון א מקום און א הנחה אויף א מקום, אבער "מחשבתו משים פיו מקום!" דאס איז אז ער וויל עס טראגן פון איין און דער אנדערער אין זיין מויל, זיין מחשבה מאכט זיין מויל א מקום. "אפילו שלא הוציא כדרך המוציאין", ווי מיר האבן פריער געשמעסט אז אויב איינער טראגט עפעס ארויס אין זיין מויל, איז פטור, ווייל דער רמב"ם זאגט "המוציא בפיו פטור", ווייל שלא הוציא כדרך המוציאין.

דאס איז ווען ער לייגט אריין, איך ווייס נישט, קיין עסן, ער לייגט אריין א כלי אין זיין מויל, איז עס לא כדרך המוציאין. אבער עסן איז דאך א נארמאלע זאך, און ער האט אין זינען געהאט אז ס'זאל זיין אזוי, ער האט געזאגט אז ער וויל דווקא אזוי, הייסט עס יא הוציא כדרך המוציאין.

דיסקוסיע: די שייכות צווישן מחשבה, מקום, און כדרך המוציאין

:Speaker 2

און זיי האבן געשמעסט אז ארבעה טפחים... זיי האבן גארנישט געשמעסט. א פלאץ ווי מ'נעמט עס פון א פלאץ דארף זיין א געהעריגע פלאץ. אויב ס'ליגט אויף עפעס א שטעקן וואס האט נישט קיין חשיבות, ס'הייסט נישט ווי ס'ליגט, ס'ליגט ערגעץ און ער נעמט עס אראפ פון דארטן, און אויך די אראפלייגן דארף זיין במקום חשוב. "ויניח על גבי מקום שיש בו ארבעה על ארבעה טפחים".

די מפרשים זאגן גלייך אז דער רמב"ם זאגט אייביג אז ס'דארף זיין א עקירה והנחה פון א פלאץ פון ד' אמות און אראפלייגן אין א פלאץ פון ד' אמות, אבער ס'איז יא דא שיטות אז ביי אראפלייגן אין א רשות היחיד דארף נישט זיין קיין מקום פון ד' על ד'. אבער אויבנאויף דא זעט אויס אין די רמב"ם אז סיי אין עקירה און סיי אין הנחה דארף ביי ביידע מאל זיין ד' על ד'.

ידו של אדם חשובה לעקור בה ולהניח בה

זאגט דער רמב"ם ווייטער, "ידו של אדם חשובה לעקור בה ולהניח בה". ס'איז דא א שמועס אז מ'דארף עס נעמען פון א פלאץ וואס איז ארבעה על ארבעה, אבער ס'איז אבער דא א... ס'איז דא נאך א תנאי, ס'איז טייטש, אויב נעמט מען עס פון די הענט פון א מענטש אדער מ'לייגט עס אריין אין די הענט פון א מענטש, הייסט עס אויך א חשוב'ע עקירה אדער הנחה.

זאגט ער, "לפיכך, אם עקר חפץ מיד אדם העומד ברשות זו" - א מענטש טראגט פון רשות לרשות, וויאזוי? ער הייבט עס אויף פון איינעמ'ס הענט - "והניחו ביד אדם אחר העומד ברשות שניה" - ער האט עס אריינגעלייגט אין אן אנדער מענטש'ס הענט, ער האט עס נישט גענומען פון א מקום פון ד' על ד', און ער האט עס נישט אראפגעלייגט אויף א מקום פון ד' על ד', אבער ער האט עס יא אראפגענומען און אראפגעלייגט אין די הענט פון א מענטש, וואס דאס איז חשוב אזויווי ד' על ד'.

"וכן אם היה הוא עומד באחת משתי רשויות אלו" - ער, א מענטש איז אין איינע פון די צוויי רשויות, אין רשות היחיד אדער רשות הרבים - "ופשט ידו לרשות שניה ועקר החפץ ממנה" - ער האט ארויסגענומען דעם חפץ פון וואו ס'איז געלעגן, אדער פון די הענט פון א מענטש וואס איז געלעגן דארטן - "והתזיר ידו אלו" - און ער האט געברענגט זיין האנט צו זיך, ער האט אויסגעשטרעקט די האנט און ער האט עס געברענגט, און ער האלט עס יעצט ביי זיך, "אף על פי שלא הניח החפץ במקום שעומד בו" - אפילו ער האט עס נאך נישט אראפגעלייגט, ס'בלייבט אין זיין האנט.

לאמיר זאגן, ס'איז אביסל פאר מוצאי שבת, און ער האלט עס אין זיין האנט ביז מוצאי שבת, אבער ער האט עס טאקע נישט אראפגעלייגט אויף א מקום חשוב, ווען ער לייגט עס אראפ פינף מינוט שפעטער האט ער דעמאלטס געמאכט א הנחה. די ווארט איז, אז "הואיל ובידו". די ווארט איז אזוי, ווען ס'ליגט אין זיין האנט, הייסט עס חשוב? ס'הייסט אזויווי דו וואלט עס געלייגט אויף א מקום פון ד' על ד', "הרי הוא כמניח בארץ".

דיסקוסיע: וואס איז די סיבה פון חשיבות ידו?

:Speaker 2

וואס איז די פשט פון דעם? אז ידו איז אזויווי ארבע אמות? רייט, אבער ס'האט עפעס א סיבה? וואס איז חשוב? וואס איז חשוב? די ענין פון ד' על ד' איז אן ענין פון חשיבות, זעט אויס.

:Speaker 1

אויב ער האט עס געלייגט אויף א קליינע טיש? נישט. איך מיין, די הלכה איז נישט אזוי. די דאזיקעס איז פשוט צו זאגן.

:Speaker 2

שוין, זאג די רמב"ם ווייטער.

:Speaker 1

איין הלכה איז נישט מוכרח. עס וואלט געווען מוכרח, איך וואלט גענומען צוויי, ס'איז נישט קיין אלטער. הלכה איז אלע זאכן וואס קענען זיין. הייסט, איינער וואלט געזאגט א פארקערטע סברא און ער קען נישט אפפרעגן. שייך אפצופרעגן רוב פון די סברות וואס די הלכה איז געבויט אויף. אבער אויב

הלכה ג: משתין מים או רקק

Speaker 2: דאך היינט זאגט ער, "מי שהיה עומד באחת משתי רשויות אלו", איינער שטייט אין איינע פון די צוויי רשויות, רשות היחיד אדער רשות הרבים, "והשתין מים או רקק", ער האט געמאכטן געווען אדער געשפיגן, "ברשות השניה, חייב", ער איז חייב, "שהיתה עקירה עם הנחה", ס'איז געווען אן עקירה פון זיין גוף, וואס דאס ווערט א מקום חשוב, און ס'האט געלאנדעט אויף א ד' על ד', ס'האט געלאנדעט אויף די ערד, יא. "ונח ברשות השניה, מחשבתו עשאתו כעוקר מעל גבי מקום", אפילו ער איז נישט עוקר געווען פון א פלאץ, ס'איז דאך געווען פון אינעווייניג פון זיין גוף, אבער ווייל ס'האט אויך עפעס א חשיבות.

דיון: חילוק בין "מחשבתו" ביי משתין לעומת "יודע שצריך לו"

Speaker 1: קען זיין אז ביי די יודע שצריך לו איז אויך דא אזא געדאנק? איך וואלט געזאגט נישט נאר יודע, נאר די גוף פון די מענטש. ענייניג וואס מ'זאגט אז ס'איז אמאל פון זיין גוף, מאשתן זיין רוקק, ס'איז נישט ווי דו קענסט זאגן פון יעדע מאל ווען ס'איז פון די גוף. ווייל דו זעסט, ביי די אנדערע זאכן דארף מען צולייגן די ווארט "מחשבתו" אפשר. ביי די יודע שצריך לו זאגט מען אז ס'איז אלעמאל חשוב. קען זיין דאס איז די חילוק.

אין אנדערע ווערטער, אויב איינער איז גיי פרעפערד, ער נעמט עסן מיט טיפה, אבער לאו חשוב איז נישט גענוג, ס'איז נישט עוקר, ווייל דארט דארף מען עפעס א ספעציפישע מחשבה פאר די קעיס. און יודע שצריך לו דארף נישט קיין מחשבה, יודע שצריך לו איז פלאך. דו פארשטייסט אז נאר ווען ער איז עוקר מד' על ד' דארף ער נישט האבן קיין מחשבה אויף עפעס.

Speaker 2: אייביג קען ער זאגן מחשבתו און ער מאכט עס פאר א מקום חשוב.

Speaker 1: סאו דאך איז נישט די ווארט וועגן מחשבתו, דאך איז די ווארט וועגן וואס איז זיין גוף. אויב ער וואלט עס געלייגט אויף א פסקונה וואלט עס נישט געווען. עס דארף זיין א חצי נארמאלע זאך, אזויווי משתין זיין אדער רוקק זיין, אדער אוכל ופיו. דו קענסט נישט יעדע מאל האבן מחשבתו, ווייל דעמאלטס וואלט בכלל נישט געווען קיין דין פון ד' על ד', ווייל דעמאלטס רעדט זיך לכתחילה ווען דו ווילסט עס טוהן, דו ווילסט נישט הייבט זיך נישט אן די גאנצע זאך שוין.

Speaker 2: מ'רעדט דאך דא אז ער וויל, יא, אוודאי, ווייל אויב נישט וואלט ער געווען פטור מיט די שפייען, ווייל ער האט נישט געוואלט אז ס'זאל אנקומען אין אן אנדערע רשות. מ'רעדט דאך ווען ער האט יא געצילט אז ס'זאל שפייען פון א געוויסע פלאץ.

Speaker 1: די גאנצע דין רעדט זיך נאכדעם וואס ער איז מחייב, אז ער איז מוציא צו זיין. אבער בגופו, דאס איז דאך די חידוש, אז בגופו, איז דאך די חידוש אז שאר גופו חוץ מידו איז נישט גענוג כדי צו זיין גוף. ס'איז דאך קיין דין גופו של אדם חשוב לענין ד' על ד', נאר בשעת וואס ס'איז חשוב ווערט עס אזוי. ס'איז חשוב אז זיין גוף איז א מקום חשוב, נישט נאר ס'איז חשוב להוציא.

איך ווייס נישט.

Speaker 2: היה עומד ברשות זו אבל רוקן עמד ברשות שניה, ודאי פטור, ווייל מ'גייט נאך פון וואו די התחלה איז אנגעהויבן ארויסצוקומען, און ס'איז געשען אין די זעלבע רשות.

Speaker 1: וואס הייסט ס'קומט? ס'קומט ארויס פון... יא, וואס טוט זיך די פראצעס אינעווייניג אין די גוף? ער ליגט ליגנדיג צווישן...

הלכה ד: דין מים — נטל משם מים על גבי גומא

Speaker 2: היה עומד באחת משתי רשויות, גייט די רמב"ם זאגן אז הלכה, א מענטש שטייט אין איינע פון די צוויי רשויות, ופשט ידו לרשות שניה, עד שנעשית זרועו כולה, ונטל משם מים על גבי גומא מלאה מים, ס'איז דא א גומא אנגעפילט מיט וואסער, וואס אונז האבן יעצט ארויסגענומען איז אזוי: דער קוואל פון וואסער איז נישט קיין מקום חשוב,

און וואס טוט זיך וועגן ד' אמות? איך מיין, וועגן די עקירה והנחה פון מקום ד' פיו איז אויך אזוי ווי ידו, איז עס א מקום חשוב? ניין, ווייל דא זאגט ער, ס'איז דא דא צוויי איסורים, ס'איז דא דא צוויי זאכן: איינס, אז לא הוציא כדרך המוציאין, און איינס אז ס'איז נישט געווען קיין עקירה והנחה. זאגט ער, די מחשבתו אין האלטן אין זיין מויל איז גענוג פאר ביידע זאכן.

Speaker 1

וואס ער זאגט גראדע איז אז ס'מאכט עס א מקום, ער זאגט נישט אז ס'מאכט עס כדרך. אקעי, די דרך לכאורה ווערט עס ווייל ס'איז יא כדרך, ווייל עסן איז די דרך אין די מויל.

Speaker 2

אה, דו מיינסט אז סתם אזוי איז עס כדרך המוציאין?

Speaker 1

דער רמב"ם זאגט טאקע אפילו שלא הוציא, איך ווייס נישט, אבער בעצם, ס'איז אין פיו מקום, און ער טייטשט מאכט עס א מקום, מקום חשוב מיינט ער צו זאגן, אז ס'איז א מקום אזויווי א מקום ד' על ד'. וואס גייט ער שרייבן דאס אז שלא כדרך? איז דער מגיד משנה טייטשט אז ער מיינט אויך דאס. שלא כדרך מיינט ער נישט די עקסטערע פראבלעם, ווייל יענץ איז נישט קיין פראבלעם לכתחילה ווייל מ'עסט עס קיין פראבלעם. נאר דרך מיינט ער צו זאגן דרך להוציא ממקום ד' על ד'.

Speaker 2

יא, דער רמב"ם מאכט עס יא אן אז ס'איז צוויי אנדערע זאכן, אבער למעשה וואס מ'רעדט דא, דער קאנטעקסט דא איז דער דין פון ד' על ד', נישט דער דין פון כדרך המוציאין.

Speaker 1

רייט, ער וואלט עס נישט געזאגט דארטן ווען ער האט געזאגט שאם הוציא בפיו איז פטור, האט ער געמיינט צו זאגן זאכן וואס איז נישט דער סדר. אבער ס'איז יא אינטערעסאנט אז ער ענדיגט "אפילו שלא הוציא כדרך המוציאין", ווייל ער איז יא חייב הוצאה געווען כדרך המוציאין. אבער אמת, לכאורה מיינט ער דא מער די ד' על ד' אדרבה. דארף מען קוקן אין די דרשות פון די גמרא, קען זיין די לשון "דרך המוציאין" זאגט מען אויך אויף די נושא פון ד' על ד', קען זיין אז דער דרך המוציאין איז צו נעמען פון א מקום חשוב.

הלכה ג (אנהייב) — הושיט ידו או רגלו לרשות שניה

Speaker 1

"וכן" זאגט די משנה "מי שהיה עומד באחת משתי רשויות אלו", איינער שטייט אין איינער פון די צוויי רשויות, נישט יחד הרשויות הרבים, "והושיט ידו או רגלו"

דין משתין ורוקק — גופו של אדם כמקום חשוב

Speaker 1: נאר דרך מיינט ער צו זאגן דרך להוציא מקום ד' על ד'. איך ווייס נישט.

Speaker 2: יא, ער איז דאך טאקע שווער געווען די פראבלעם אויף די צוויי פראבלעמען. דער רמב"ם מאכט עס רעלם, און ס'איז צוויי אנדערע זאכן. אבער למעשה, וואס מ'רעדט דא, די קאנטעקסט דא איז דער דין פון ד' על ד', נישט דער דין פון שלא כדרך כלל.

Speaker 1: רייט, ער וואלט עס נישט געדארפט דארט ווען ער האט געזאגט אז אויב מ'האט עס גענומען בפרעווס איז פטור, האט ער געמיינט צו זאגן זאכן וואס איז נישט די סדר. אבער ס'איז יא אינטערעסאנט אז ער ענדיגט אפילו שלא הוציא כדרך המוציאין. ער האט דאך יא מוציא געווען כדרך המוציאין. אבער אמת, לכאורה מיינט מען דא מער די ד' על ד' אישן.

מ'קען זיין מ'דארף קוקן אין די ראשונים אין די גמרא, קען זיין די לשון "דרך המוציאין" גייט אויך ארויף אויף די נושא פון ד' על ד'. קען זיין אז די דרך המוציאין איז צו נעמען פון א מקום חשוב.

איז איין גרויסע זאך. אבער שמן אדער א פרי וואס איז אן עקסטערע זאך, ווערט עס פטור. יא. דא איז דא א מחלוקת ביי די ראשונים וואס די ווארט איז.

2 Speaker: שוין, איז עד כאן איז הלכות ד' על ד' בעצם. איך האב נישט געזען אז ס'איז דא נאך הלכות אין דעם. יעצט קען מען אריינגיין אין די נושא פון א כלי והנחה.

הלכה ה: דין עקירה והנחה — יסוד

1 Speaker: יא, זאגט דער רמב"ם, כבר ביארנו... וואס האבן מיר שוין געזאגט? אן ווי דער רמב"ם האט געזאגט גלייך ווען ער האט אנגעהויבן מיט הוצאה מרשות לרשות, אז ס'דארף זיין אן עקירה מיט א הנחה. **כבר אמרו**, זיי האבן שוין געזאגט, זיי האבן שוין געלערנט. **המוציא מרשות לרשות חייב עד שיעקור**, ביז ער רייסט עס ארויס, ער נעמט עס ארויס פון די ערשטע רשות, **ויניח**, און ער לייגט עס אראפ אין די צווייטע. **אבל אם עקר ולא הניח**, אויב ער האט עס ארויסגענומען אבער ער האט עס קיינמאל נישט אראפגעלייגט, **או הניח ולא עקר**, אדער פארקערט, ער האט עס אראפגעלייגט אבער פארדעם האט ער נישט געמאכט קיין עקירה, **פטור**.

דוגמא: פשט ידו ונטלו אחר מידו

2 Speaker: לפיכך, גייט ער ברענגען א דוגמא, **מי שהיה עומד באחת משתי רשויות**, פון די ערשטע צוויי רשויות, דער רמב"ם גייט זאגן אז ס'איז דא פיר רשויות לשבת, אבער ער רעדט דא א גאנצע צייט פון די צוויי וואס איז חייב, רשות היחיד און רשות הרבים. ער איז געשטאנען אין איינעם פון די צוויי, **ופשט ידו לרשות שניה וחפץ בידו**, ער האט אין זיין האנט א חפץ ווען ער שטרעקט אויס זיין האנט, **ונטלו אחר מידו**, און א צווייטער האט עס צוגענומען פון אים, נישט ער האט עס אראפגעלייגט, נאר איינער האט עס ארויסגענומען פון זיין האנט, **או שפשט ידו לרשות שניה**, אדער ער שטרעקט אויס זיין האנט, **והניח אחר חפץ בידו**, און א צווייטער לייגט אריין אין אים א חפץ, **והחזיר ידו**, און ער ברענגט צוריק זיין האנט, **שניהם פטורין**, זענען זיי ביידע פטור, ווייל ס'איז נישט געווען איין מענטש וואס האט געמאכט אן עקירה מיט א הנחה. **שניהם פטורין מפני שזה עקר וזה הניח**, איינער האט געמאכט די עקירה און דער צווייטער האט געמאכט די הנחה.

דיון: חילוק בין דין עקירה והנחה לדין שנים שעשאוה

1 Speaker: מ'זאגט נישט דא, דאס איז נישט א דין פון שנים שעשאוה, דאס איז א דין פון ווייל ס'איז נישטא קיין עקירה מיט הנחה. דאס הייסט, אפילו במקום ווען אלס שנים שעשאוה וואלטן זיי געווען חייב, איז דא אן ענין עקסטער דאך פון עקירה מיט הנחה.

שנים שעשאוה איז חייב נאר אויב ס'איז א שווערע זאך, זה אינו יכול וזה אינו יכול. אבער דא קען מען טראכטן אז ס'איז א זה אינו יכול, למשל יענער'ס האנט קומט נישט אן, ער קען נישט אפשטעלן. לאמיר זאגן אז ס'איז זייער העווי, אבער דאס לשון פון זה אינו יכול איז אז צוויי מענטשן זאלן ביידע מאכן צוזאמען די עקירה מיט הנחה, נישט אז איינער האלט איין האלב און דער צווייטער האלט די צווייטע האלב.

דא קען מען טראכטן אז ס'איז א פאל פון זה אינו יכול. אפילו אין אזא פאל, וואס איז טוען דאדא אין ישמעאל גבי כספא, איז א דריטל פון די וואג, אז זה אינו יכול איז אפילו זיי האבן געגעבן א סיוע צו אים. מ'האט געברענגט צו טראכטן, ממילא אפילו אין אזא פאל וועלן זיי זיין פטור, ווייל דא האלט נישט מיט שנים שעשאוה, דא האלט מען מיט די עקירה והנחה. אויב ס'וואלט געווען א שנים שעשאוה וואלט עס יא געווען חייב, ביידע האבן געמאכט עקירה מיט הנחה, יא? זאגסטו די הלכה, דו האסט נישט מיט שנים שעשאוה, איז דא א סימן דענין פון אז די מלאכה איז עקירה מיט הנחה צוזאמען. זייער גוט.

2 Speaker: זאגט ער אבער מער פון דעם, ער ברענגט א ראייה,

הלכה: שנים שעשאוהו — עקירה והנחה

ווייל אפשר איז דאס א טיפערע גרוב, וואלט עס אפשר געווען א מקום פטור. אבער זאגט אונז די הלכה אז אונז קוקן אן אלע וואסער ווי ס'ליגט אויפן פלאר. אונז קוקן נישט אן ווי דער מענטש האט גענומען וואסער פון אויבן פון די גרוב, אונטן פון דעם איז נאך דא א באנטש וואסער ביז טיף אריין אין א גרוב, וואס מאכט עס פאר א מקום פטור. אבער אונז קוקן אן אז ער האט גענומען פון די טאפ פון די וואסער, און אונז קוקן אן ווי אלע וואסער איז מונח על הארץ און מחייב.

1 Speaker: וואס איז דען די פראבלעם? וואס ס'ליגט נישט. ס'ליגט נישט הייסט, ווייל דו קענסט זאגן אז די וואסער איז אזוי ווי שוועבט, ווייל ס'ליגט נישט אויף די ערד. ס'איז א קלענערע ווי ד' על ד', און נישט קיין גרויסע פאדל. סאו די ווארט איז וועגן ס'איז נישט גענומען פון א מקום ד' על ד'. אהא. אבער אונז זאגן אז אלע וואסער ליגט אויף די ערד, אפילו די אויבן וואסער. א גאנצע וואסער ליגט אויף וואסער, וואלסטו געקענט זאגן אז ער האט נאר גענומען פון אויבן פון די וואסער, ס'ליגט נישט. אבער מ'רעכנט יעדע טראפ וואסער איז אלע וואסער וואס ליגט אויף די ערד.

דין כלי צפים על גבי המים

2 Speaker: אבער **"אבנים או כלי צפים על גבי המים"** — אבער אויב עפעס וואס שווימט אויף די וואסער, ער האט א כלי וואס שווימט אויף די וואסער, און אין די כלי איז דא עפעס, **"פירות בתוך הכלי"**, און **"פשט ידו ונטל מן הפירות"** — ער האט ארויסגענומען פון די פירות, זאגט מען נישט אז אונז קוקן אן ווי די כלי ליגט אויף די ערד. אונז קוקן נאר אן ווי ער האט גענומען פון עפעס וואס ליגט נישט, א מקום פון ד' על ד', **"פטור, שלא נחו הפירות על גבי הארץ"**. די פירות זענען נישט געלעגן אויף די ערד, **"ונמצא שלא עקרו אלא מגבי מקום הרעוע"**.

זאגט ער דאס איז אפילו ווען די פירות ליגן אין א כלי, וואס דו וואלסט געקענט טראכטן אז די כלי מאכט עס פאר א מקום חשוב, אבער **"אין צריך לומר אם היו פירות לבד צפים על גבי המים בצירוף שהן פטור"**, ווייל ער האט נישט געמאכט קיין עקירה פון א מקום חשוב, פון א מקום ד' על ד'. כלי הבא על פני האויר. וואסער אליינס איז נישט קיין קבוע ברכה לעצמו, ס'איז נישט קיין מקום, אבער א זאך וואס ליגט אויף די וואסער, איז די זאך שוועבט, דארף מען רעכענען די פירות אליינס קענען, די פירות איז נישט קיין ד' על ד'.

דיון: יסוד "מים כולם" — וואסער איז איין גוף

1 Speaker: איך מיינ די ווארט איז "מים כולם", אז מ'צעטיילט נישט די וואסער צו זאגן אז ער האט גענומען פון אויבן פון די וואסער, אונטן פון די וואסער. איך מיינ אז מ'האט שוין געהאט אזא ענליכע זאך ביי ביטול, איך געדענק נישט וואס, אבער ביי וואסער, יעדע טראפ וואסער איז א חלק פון די גאנצע וואסער. אה, און זיי האבן געזאגט אז די וואסער האט געשווימען ווייטער, זאגט מען נישט אז ד... נאר ביי הלכות עבודה זרה, **whatever**. אבער ס'איז דא אזא שאלה, ער האט גענומען די וואסער פון אויבן, זאגט מען ניין, אלע וואסער איז די זעלבע וואסער. ער נעמט וואסער פון אויבן איז די זעלבע ווי ער האט גענומען וואסער פון אונטן, ווייל אלע וואסער ליגט אויף די ערד. ס'איז נישטא אז די אויבערשטע וואסער ליגט אויף די אונטערשטע וואסער, אלע וואסער ליגט אויף די ערד. אזוי זאגט ער, "מים כולם".

אבער וואס איז ווען ס'איז דא א כלי, דעמאלטס איז נישט סתם וואסער. אבער די כלי ליגט אבער נישט אויף די וואסער פון אונטן, די כלי ליגט נישט אויף קיין דבר חשוב. די כלי ליגט נישט אויף קיין דבר חשוב. די כלי אליין איז דאך נישט קיין דבר חשוב, מ'רעדט דאך פון א קליינע כלי. וכן אם היה שמן על גבי המים, אויב ס'איז דא אויף א פאדל וואסער איז דא אויל, זאגט מען נישט... מ'קוקט אן ווי די אויל ליגט אונטן, ווייל אויל שוועבט אויף וואסער, איז דאך שוועבט עס אוודאי נישט קיין ד' על ד'. אויב א מענטש האט גענומען אביסל די כלי, ער האט גענומען אביסל פון די אויל, ווערט ער פטור, ווייל ער האט נישט גענומען פונעם מקום ד' על ד'.

די ווארט איז ווייל עניוועי, עני טיים וואס ס'איז יא דא א וועג צו טיילן די טאפ פון די באטעם, שמן איז עפעס אנדערש ווי וואסער, די גאנצע וואסער

מקום הנחה. מ'רעדט פון אים, זיין האנט, פאר זיין די מקום הנחה, אבער ער איז נאך אלץ אזוי ווי א פארטש, ער איז נישט קיין מענטש.

דיון: פארוואס שטייט "לא עשה כלום" און נישט "פטור"?

ס'איז אינטערעסאנט, ער פרגעט דא אין די משנה אז ס'שטייט דא "פטור", יא? וואס ס'דארף שטיין "מותר", ווייל ער טוט גארנישט. **"זה עומד לא עשה כלום"**. ס'איז שווער צו זאגן "מותר" אויף גארנישט טון. "פטור" קען מען זאגן אויף גארנישט טון, אויף "מותר" קען מען שווער זאגן אויף גארנישט טון. אויב די גאנצע זאך איז ווייל ער טוט גארנישט... ס'שטייט נישט "פטור", ס'שטייט **"לא עשה כלום"**. ס'שטייט נישט "פטור", ער איז אפשר עובר אויף לפני עור, אדער איך ווייס וואס, ער העלפט דעם בעל עבירה. **"לא עשה כלום"** מיינט אז ער האט גארנישט געטון, דער אנדערער האט אלעס געטון.

יא. ער ברענגט אז דער רשב"א טראכט אין טעם אז אפשר טאר מען נישט ווייל ער איז מסייע אדער וואס, יא. ס'איז נישט קלאר אויף וואס ער ליגט, ווער מ'דארף טראכטן. ווייל ער איז טאקע א לאו שאין בו מעשה. דאס איז נישט צוגעגעבן צו אונזער עבירה אויף די לאו, אבער עס איז זיכער אז ער מאכט אז יענער זאל טון דאס, ער איז א מסייע, ער שטייט דארט, יענער געווינט עפעס דערפון, יא? יענער נוצט דיך, און יענער איז חייב.

ס'איז אויך אזוי, דער עובד עבירה האט נאך א הויז וואס ער האט עס אריינגעלייגט אין מיין הויז. נישט עקזעקטלי, דער מענטש ארבעט דאך מיט, יא, ער שטייט דארט און ער האלט זיין האנט אויסגעשטרעקט. ס'קען זיין טאקע אז דער בעל הבית עפנט אויף זיין טיר פארשפארט, און ער עפנט שנעל אויף זיין טיר אז דער מענטש וואס טראגט זאל עס קענען אראפלייגן אין רשות היחיד. איז ער טאקע אויך מסייע לדבר עבירה.

הלכה ה: עקירת גופו בחפץ שעליו

אקעי, דאס איז די הלכה. זאגט ער ווייטער איז אזוי: **היה עומד באחד משתי רשויות אלו**, א מענטש שטייט אין איינע פון די צוויי רשויות. אונז האבן די גאנצע צייט געזאגט "אחד משתי רשויות אלו", די גמרא למשל זאגט, איר האט אפשר שוין געכאפט אין די גמרא'ס, דער עני עומד בחוץ, מ'רעדט שוין מיט די גמרא'ס, דער רמב"ם רעדט מער מופשט'דיג, יא. איינער שטייט אין איינע פון די צוויי רשויות, **ונתן חבירו חפץ בידו או על גבו**, איינער האט ארויפגעלייגט אויף זיין האנט אדער אויף זיין פלייצע האט איינער ארויפגעלייגט עפעס, **ויצא בו באותו חפץ לרשות שניה ועמד שם**, ער איז ארויסגעגאנגען מיט דעם חפץ און ער האט זיך דארטן אוועקגעשטעלט, איז ער אויך חייב. איי, ס'איז נישט געווען קיין עקירה, דער חבר האט עס ארויפגעלייגט אויף אים? זאגט דער רמב"ם, ער האט דא א חידוש וואס דאס איז געווען די עקירה. **מפני שעקירת גופו בחפץ שעליו**, ווען ער האט אנגעהויבן וואקן מיט די חפץ וואס ליגט אויף אים, איז די עקירה איז די חפץ מוציא הרשות. טאקע, אן הכי נמי, דער חבר האט פארדעם געטון אן עקירה, אבער ווען ער הייבט זיך אן רירן מיט די זאך וואס ליגט אויף אים, רירט ער זיך מיט די זאך, דאס איז די עקירה.

און ווען ער שטעלט זיך אוועק, **ויצא בו באותו חפץ**, ווען ער שטעלט זיך אוועק מיט די חפץ וואס הענגט אויף אים, דאס איז די הנחה, **הנחת החפץ בקרקע שעמד בו**. ס'איז טאקע נאר נאך דעם וואס אונז ווייסן די הלכה אז ידו של אדם איז אזוי ווי ד' אמות, יא, ממילא ס'איז שייך עקירה און הנחה. זאגט מען אז די עקירה און הנחה איז סיי ווען ווען ער וואקט מיט דעם. ס'איז קאנקעטעד מיט דער הלכה, אבער עס איז נישט נאר דעם, נאר די עקירה גופא של אדם אליין. האסט... האסט עקירה.

דיון: דער רעדזשיסטער רוקט זיך

ווייל דער רעדזשיסטער רוקט זיך, ווען דער רעדזשיסטער רוקט זיך מיט... דער יידישער... אלעס וואס רוקט זיך מיט, רייט? רייט, רייט. און זאג נישט אז ס'איז געווען אזוי בדרך קלי, ס'איז געשען פון זיך אליין, ס'איז נישט געווען קיין עקירה ווייל ס'איז גארנישט ער האט נישט עוקר געווען ממש,

אזוי הייבט ער עס אויף, איז אים גרינגער דאס איבערצונעמען, ווייל ס'איז גרינג צו טראגן. ממילא, אפילו אין אזא פאל איז ער פטור, ווייל דו האסט נישט דא מיט שנים שעשאוהו, דו האסט דא אן ענין מיט די עקירה והנחה.

אויב ס'וואלט געווען א שנים שעשאוהו, וואלטסטו געזאגט אז ער איז חייב? אויב ס'וואלט געווען א שנים שעשאוהו און ביידע האבן געמאכט אן עקירה מיט א הנחה, יא. איך זאג, די הלכה האט נישט צו טון מיט שנים שעשאוהו, ס'האט צו טון מיט די ענין פון אז די מלאכה איז עקירה מיט הנחה צוזאמען. זייער גוט.

זאגט ער ווייטער, **במה דברים אמורים?** אין א פאל ווי די וועג צו סאלון די זאך, יא, איך ווייס, יעדער איינער טוט די העלפט וואלט אפשר געווען חייב, ווייל איך ווייס שוין אזא פאל. איך מיינ אז ער האט געזאגט, די וועג פון סאלון די שווערע לאסט איז אז צוויי מענטשן טראגן צוזאמען, אבער ביידע מאכן סיי די עקירה און סיי די הנחה. אויב זיי זאגן ס'איז אזוי שווער, אבער די איינציגסטע עצה איז אז איינער מאכט די עקירה און דער אנדערער מאכט די הנחה, איז ער ווייטער פטור, ווייל א מענטש האט נישט געטון די גאנצע מלאכה. די מלאכה איז די עקירה מיט די הנחה.

ווען מ'מאכט א... איך ווייס נישט, ווען צוויי מענטשן... מיר האבן גערעדט פון א צאצבי, צוויי מענטשן האבן פארמאכט א גראבע טיר, מ'דארף ביידע פון זיי, זענען ביידע חייב, ווייל זיי ביידע גייען צוזאמען. ס'וועט נישט עקשלי אז ער גייט ארויף, דער צווייטער איז חייב. זיי האבן עס געטון ביידע בבת אחת. איך ווייס נישט. עניוועי, ס'איז נישט די זעלבע דין.

הלכה ו: ידו בתוך שלשה סמוך לארץ

במה דברים אמורים, זאגט דער רמב"ם, במה דברים אמורים דאס אז אויב מ'לייגט עס אין יענעמ'ס האנט און ס'איז נישט געווען קיין הנחה, דאס הייסט יענער נעמט עס ארויס פון דיין האנט, אדער דו לייגסט עס אריין אין יענעמ'ס האנט און ס'איז נישט געווען קיין הנחה, איז פטור, דאס איז דווקא **בשעה שהיתה ידו למעלה משלשה**, ווען די מענטש'ס האנט איז געווען העכער פון דריי טפחים. **אבער אם היתה ידו בתוך שלשה סמוך לארץ**, אויב זיין האנט איז געווען אין די שלשה טפחים סמוך לארץ, דא איז דא א הלכה אז ווען מ'איז אין די דריי טפחים סמוך לארץ הייסט עס שוין אזוי ווי מ'האט עס שוין, מיט דין לבוד, הייסט עס שוין אזוי ווי מ'האט עס שוין אראפגעלייגט, **הרי זה כמי שהניח בארץ, וחייב**, און ער איז שוין חייב. זייער גוט.

הלכה ז: זה עומד ולא עשה כלום — חבירו נתן בידו או נטל מידו

זאגט ער ווייטער, **הוי עומד והאחר משתער שיעור עליו**. שטייט אין איינע פון די צוויי שיטות, די פשט חברי ידו מששניו, **ונטל חפץ מיד זה העומד ברשות זה והכניסו אצלו**.

דאס איז א נייע הלכה, א גרעסערע חידוש. אז פריער האבן מיר געלערנט אז אויב איך שטעק ארויס מיין האנט און דו מאכסט די הנחה, אדער פארקערט, אז מיר זענען ביידע פטור ווייל מיר האבן געטון א האלבע מלאכה. דא זאגט ער אבער עפעס אנדערש, נישט איך שטעק אריין מיין האנט צו די רשות היחיד און דו נעמסט ארויס אדער לייגסט אריין, נאר איך שטעק ארויס מיין האנט און איך לייג אריין אין דיין האנט. שטימט? אין דיין האנט לייג איך אריין אזאך. אדער פארקערט, אדער איך נעם ארויס און איך לייג ביי מיר. דעמאלטס זאגט ער בין איך חייב, ווייל **"זה עומד לא עשה כלום"**. אה, רייט, ווייל ער האט געטון די עקירה מיט די הנחה.

או שהוציא חפץ מאצלו, ער האט גענומען א חפץ און ער האט עס אריינגעלייגט אין יענעמ'ס האנט. ער זאגט מיר אז דער מענטש, **"זה עומד לא עשה כלום"**, דער מענטש שטייט סתם מיט אויסגעשטרעקטע הענט, און ער איז נאר אן אביעקט. **חברו נתן בידו או נטל מידו**, ער האט נישט געטון קיין מעשה, עס דארף צו זיין א מעשה. **החבר איז חייב**, ווייל דער חבר האט געטון א מעשה, אן עקירה מיט א הנחה. די הנחה איז געווען אין יענעם מענטש'ס הענט. דעם מענטש'ס הענט האבן מיר געשמעקט איז חשוב ווי א

עומד להניח. ווען ער וואקט שטייט איז ער נישט עומד להניח. אפשר זעסטו עס וועגן ער גייט מאכן פון דעם א היתר לכתחילה.

דיון: "אסור" – נישט "חייב"

אבער א מינוט, ער זאגט נישט "אסור", ער זאגט נישט "מותר", ער זאגט נישט "חייב". סאו, כלאחר יד, ער זאגט אז איינער פון די מפרשים זאגט אז ס'זעט אויס, א מענטש וואס זעט ווי ער טראגט וועט עס אויסקוקן ווייל ער גייט שטייט, וועט עס אויסקוקן ווי ער שטעלט זיך אפ. ס'איז א חשש. אבער ווען ער לויפט, איז אויך נישט דא קיין חשש פון מראית עין.

ממילא, ווען ער לויפט, ווען ס'איז א גרויסער צורך, ער רעדט דא לכתחילה. פריער רעדט ער ווען פטור און חייב, האט ער געזאגט אז חייב איז נאר עומד לנוח, הייסט אן אמת'דיגע הנאה. און ווען ער גייט שטייט איז

הלכה י: ריצה כעצה למי שנתפס עם חבילה בשבת

:Speaker 1

סאו "כעוקר ומניח", און ער זאגט איינע פון די פארענטפערס אז ס'זעט אויס. א מענטש וואס זעט ווי ער טראגט, וועט אויסקוקן ווייל ער וואקט שטייט, וועט עס אויסקוקן ווי ער שטעלט זיך אפ, ס'איז דא א חשש. אבער ווען ער לויפט איז אויך נישט דא קיין חשש פון מראית עין.

מיינט ווען ער לויפט, ווען ער האט א גרויסע צורך.

רייט, ער רעדט דא לכתחילה. רייט, פריער האט ער גערעדט פון פטור און חייב, האט ep געזאגט אז די חייב איז נאר עומד לנוח, הייסט אן אמת'דיגע הנחה. און ווען ער וואקט שטייט איז ענליך צו עומד לנוח, ממילא איז עס אסור אלס מראית עין אדער וואטעווער, א סייג.

וויבאלד וואס איז די עצה? אז איינער איז געווארן שבת און ער האט מיט זיך א חבילה של כסף. איין עצה האבן מיר שוין געהאט, ער זאל עס געבן פאר א גוי. יא, דא איז דא די אנדערע עצה פון רשב"א. ער האט געלט, ניין?

:Speaker 2

יא.

:Speaker 1

זאל ער לויפן עד שיגיע לביתו, זאל ער לויפן דערמיט עד שיגיע לביתו, ויזרקנו כלאחר יד, זאל ער עס דארטן... זאל ער עס אויך מאכן א הנחה כלאחר יד, ממילא האט ער נישט עובד געווען, די הנחה איז אויך נאר אזא דרבנ'דיגע הנחה. יא.

ס'איז נישט קיין עקירה, ווייל די ריצה איז נישט קיין עקירה, ער האט עס מיט'ן וואקן, ער לויפט ווייל... ער מוז אבער לויפן, ווייל גיין דא איז דא א חשש כאילו ער לעגט עס אראפ צו א עקירה והנחה. ער לויפט ביז ער קומט אן אהיים.

ווייל ס'איז דאך א ענין פון אז ס'זאל אויסקוקן. סאו א מענטש זאל טראכטן, ווען ס'זעט אויס ווי ער איז עומד לנוח, ווען דו לויפט מיט נישט איין... ווען ס'זעט נישט אויס ווי עומד לנוח, ווען קיינער קען נישט חושש זיין, יא.

הלכה י: עמד לנוח vs. עמד לתקן – ביי ד' אמות ברשות הרבים

:Speaker 1

שוין, ווייטער. יעצט קומט דא אן אינטערעסאנטע הלכה. מיר האבן געלערנט פריער אז ס'איז דא צוויי סארטן הנחה, איין... סארי, צוויי סארטן סטאפן, יא. ווען א מענטש גייט מיט א חפץ, אויב ער שטעלט זיך אפ צו אפרוען, הייסט אז ער האט געסטאפט עומד לנוח. אויב ער האט געסטאפט סתם צו פיקסן, הייסט אז ער האט נישט געסטאפט. יעצט, איך טראכט אז ס'קומט נעמען אויס אויך דאך א חומרא. יא, זאלן מיר זען.

עוקר חפץ מרשות הרבים, והולך בו פחות מארבע אמות ועמד, ער האט זיך אפגעשטעלט, ער האט געוואקט ווייניגער ווי ארבע אמות, סאו ער האט נאך נישט געטראגן די ד' אמות שברשות הרבים. און ער האט זיך אפגעשטעלט, און ער האט געטראגן ווייטער פחות מד' אמות ועמד, אפילו

אבער די עקירה אן זיך מיט די זאך וואס ליגט אויף אים, הייסט עקירה. ס'גייט מיט א פאק, און אפילו ער האט נישט אראפגעלייגט די זאך פונעם גופו, פונעם וועג, הייסט עקירה אדער הנחה. עס איז נאך פלאך.

דיון: "על גביו" ווייזט אז גוף = יד

לפיכך קומט דאס ארויס, דארף שטיין. יא. **לפיכך, המוציא חפץ שבידו על גביו.** א מענטש וואקט מיט א חפץ, ער גייט ארויס פונעם רשות ווי ער איז מיט דער חפץ שבידו על גביו, אבל לא יעמוד בשני... ער גייט ארויס פון שיש... ער שטייט אין רשות היחיד לאמיר זאגן, ער גייט ארויס אין רשות הרבים, ער קומט גלייך צוריק אין רשות היחיד. **אפילו יצא ונכנס כל היום כולו,** אפילו ער האט געטוהן מערערע מאל פטור, ווייל עס דארף זיין א צייט ווען ער איז מנוח, ווען ער סטאפט דעם וואקן. לפישע אקר, ער האט טאקע עוקר געווען אבער לא הנחה, ווייל ער איז נישט...

איז דא א שיעור ווי לאנג דער הנחה איז? אט אזוי, ער גייט ארויס אין גאס און ער בלייבט דארטן פאר א מינוט, הייסט עס שוין יא א הנחה? יא, מען גייט זען, ער דארף זיין בכונה... אה אה. **אפילו עומד לפוש,** אפילו... א מעשה שלא עמד, אפילו ער האט זיך אפגעשטעלט פאר א רגע, ווייל ער וואלט מסתכן זיין דעם משא שלא יפול. דאס איז א גרויסער חידוש, ווייל אפילו ער איז אפגעשטעלט געווען פאקטיש...

אז ער איז פטור... ווייל דאס זיך אפשטעלן איז נישט געווען, פיין ער דארף אפלייגן די זאך... ס'איז א חלק פון די וואקן, יא, אזוי ווי ער... אינדערצווישן פיקסט ער די משא עס זאל נישט אראפפאלן. ער איז נאך אלץ פטור, פונה למעשה ער איז חייב, **עד שיעמוד לנוח.** נאר ווען ער רוט זיך אפ דעמאלטס איז דא די ווארט הנחה. ער מאכט הנחה אויף זיך, ער מאכט הנחה אויף זיין גוף, מאכט ער אויטאמאטיש די הנחה אויף די חפץ וואס ער האלט מיט זיך. אבער אז ער שטעלט זיך אפ און אין זיין קאפ האלט ער נאך אינמיטן וואקן, ער האט פשוט געמאכט אן הפסקה, איז נישט געווען קיין הנחה.

יא, די גמרא זאגט יא, עומד לפוש, יא, אז ער דארף זיך אפרוען ער זעצט זיך אוועק, ווען ער זעצט זיך אוועק איז דאס א מונח... אויב אזוי איז דא אן הנחה. אה, דא איז א גוטער תירוץ, ווייל דא איז געשטאנען **"על גביו"**, זעט מען אז דא **"על גביו"** איז דאס זעלבע ווי ידו. יד איז לאו דווקא, נאר די גאנצע גוף. ס'איז אינטערעסאנט אז זיי האבן שוין געהאט אין זייער מויל, און זיי האבן שוין געהאט... יא, דאס זעט מען על גביהם, יא. אפשר א גוף פון א מענטש איז יא א ד' על ד', נאר די יד איז א חידוש. א גרויסער מענטש, א נארמאלער מענטש איז נישט ברייט ד' על ד'? נישט די מענטשן וואס איך קען. פרעה איז געווען ברייט אזויווי די לענג, אבער רוב מענטשן זענען לאנג די אלע טפחים. א נארמאלער מענטש איז נישט גראב פיר טפחים? איך מיין אז יא. ס'ווענדט זיך סך הכול וויפיל עצמות מ'דארף טשעקן.

הלכה י: הרץ פטור עד שיעמוד – המהלך מעט מעט כעוקר ומניח

והחיים, מי שהוציא חביתו על כתפו ורץ בה, אפילו כל היום, אויב ער וואקט א גאנצן טאג, איז ער פטור, **אינו חייב עד שיעמוד.** ער ווערט נאר חייב ביז ער שטעלט זיך אפ. אבער זאגט דער רמב"ם, **ומי שהיה רץ בה, מ'רעדט ממש ווען ער לויפט. אבל המהלך מעט מעט, אויב ער וואקט זייער שטייט, הרי זה כעוקר ומניח, ואסור.**

דיון: וואס איז דער גדר פון "מעט מעט"?

וויאזוי שטימט דאס מיט די פריערדיגע הלכה, "לא יעמוד באחוזת בני חורין"? רעדט מען אויך ווען ער לויפט, ער טוט עס לויפנדיג? און וואס איז די גדר? לויפן וואס שטימט מעט מעט? יעדע טריט ווען א מענטש מאכט א טריט, יעדע טריט קענסטו זאגן איז א מניח, רייט? וואס איז די גדר? יעדע טריט הייסט א הנחה? יעדע טריט הייסט ווי יעדע מאל ער דזשאמפט הייסט עס א...

מעט מעט, איך ווייס טאקע נישט. פארוואס שטייט דא **"עד שיעמוד"**? דא איז דא א נייע גדר, יעצט, אז דווקא רץ. ער האט געזאגט אז ס'דארף זיין

נאכאמאל אויפהייבן און ארויפוארפן. **והגביה הקצה האחד והקצה השני מונח בארץ**, ער הייבט אויף איין עק, די אנדערע עק ליגט נאך אויף די ערד, און ער געבט עס א ווארף ארויף און פראנט, אזוי ער רוקט זיך עס פאראויס, און נאכדעם גייט ער ווייטער, **וחזר והגביה הקצה שהיה מונח והשליכו לפניו על דרך זה**, ער ראלט עס אזוי אויף די וועג פון עס איבערדרייען און ווארפן. **אפילו העביר החפץ כמה מילין**, אפילו אזוי אויף די וועג האט ער געטראגן די חפץ א לענגערע וועג, **איז ער פטור, לפי שלא עקר החפץ כולו מעל גבי הארץ**, ער האט טאקע די גאנצע צייט געמאכט אז ס'זאל ווערן שטענדיג און צוריק אראפפאלן, אבער ער האט קיינמאל נישט אויפגעהויבן די גאנצע חפץ, די חפץ איז נאך אלץ די גאנצע צייט געליגן אויף די ערד, ממילא איז נישט געווען קיין עקירה, איז ער פטור.

אבער אויב האט ער עס געטון אנדערש, **משך החפץ**, ער האט עס געשלעפט, ער רעדט זיך איין אז ס'איז נאך אלץ גוט ווייל ס'איז נאך אלץ נישט אויפגעהויבן, ס'שלעפט זיך אויף די ערד, **וגררו על הארץ, ותחילת ארבע על ארבע, איז ער יא חייב, שהמגלגל עוקר הוא**, דאס ווערט אנגערופן מגלגל, און דאס הייסט יא עוקר.

דיון: פארוואס איז מגלגל אנדערש פון קנה או רומח?

Speaker 1

ס'איז אינטערעסאנט, ווייל ער האט דאך אויך נישט געשלעפט מיט זיך, ס'איז דאך די גאנצע צייט האט ער עס נאר אויפגעהויבן און געווארפן פון איין עק פון וואו ס'ליגט צו די אנדערע עק פון וואו ס'ליגט, אבער דא ער טראגט עס, ס'גייט מיר נישט אן צו די טראגן איז געווען ווען ס'איז נישט מחובד צו ס'איז טאטשן אויף די קרקע אדער נישט, יא? צו טרעפן די עקזעקט טיפערע חילוק.

Speaker 2

ס'איז דאך אויך אויב א מענטש ראלט א רעדל די זעלבע וועג, יא? א מענטש... מגלגל איז גוט, פשוט, פשוט.

Speaker 1

ס'איז דאך א מענטש טראגט א קערידזש, וואס איז די מין טראגן אין דעם? די מגלגל איז די טראגן. מגלגל עוקר הוא. דאס איז נישט קיין הלכה אז די עקירה מוז זיין נישט טאטשינג די ערד, אבער עס מוז זיך אוועקרוקן. און מיין איך אז אפילו ביי די וואס ראלטן כלי, וואס אונז רופן עס נישט קיין עקירה, די כוונה איז, ער האט קיינמאל נישט אוועקגערוקט א חלק. עפעס אזוי, עס איז נישט אזוי קלאר ביי מיר.

אקעי. טאקע אינטערעסאנט. ספעציעל טראכט איך, אויב ליגט עס אין די שלוש טפחים פון די ערד, וואס לגבי לבוד זאגט מען אז ס'הייסט א גאנצע צייט ווי ס'ליגט אויף די ערד. איז אפילו ער איז מגלגל, הייסט עס אז ס'ליגט א גאנצע צייט אין די דריי, ניין? אפשר דארף עס טאקע זיין א גרעסערע, איך ווייס נישט. אקעי. יא.

הלכה יב: עקירה שלא לשם הוצאה – עוקר חפץ מזוית לזוית

Speaker 1

לפיכך... וואו האלט מען דא? אה, ווייטער. **עוקר חפץ מזוית זו להניחה בזוית אחרת**, ער איז אין א הויז און ער הייבט אויף א חפץ, זיין כוונה איז עס צו לייגן אין די אנדערע זייט פון די רום. קומט אויס אז ווען ער האט עוקר געווען איז געווען אן עקירה מותרת, ער האט עס אויפגעהויבן עס צו לייגן אין די זעלבע רום. און נאכדעם, **ונמלך בדרך עליו**, וואס ער האלט עס שוין, נאכדעם וואס ער האט געמאכט די עקירה על דעת צו לייגן אין די רום, האט ער זיך מיישב געווען און ער האט עס ארויסגעטראגן **לרשות שניה, פטור**, ווייל אגב ס'איז געווען אן עקירה, אבער די עקירה איז געווען א מותר'דיגע עקירה, ס'איז נישט געווען קיין עקירה על שם צו טראגן אין רשות הרבים, **דהיינו שלא היתה עקירה ראשונה לכך**, און מען נעמט זיך אן הנחה בלא עקירה.

דיון: אויב ער קען משלים זיין די עקירה

כל היום כולו פטור, ווייל ער האט נישט געוואקט קיין ד' אמות ברשות הרבים. ווייל... ווייל...

Speaker 2

נו, זייער גוט. דו מאכסט א גאנצע...

ער האט געסטאפט יעדע...

Speaker 1

די עמידה הייסט נישט קיין הנחה.

Speaker 2

יא, דא זאגט ער דאך, דא זאגט ער דאך אין די רמב"ם.

Speaker 1

אבער באלד האבן זיי געלערנט אז נישט יעדע עמידה הייסט אן עמידה. איז אויב די עמידה איז געווען נאר אן עמידה לתקן, קומט אויס אז ער האט געוואקט יא מער ווי ד' אמות אויף איין מאל אין רשות הרבים, איז ער דאך חייב.

מילא ווען מ'רעדט פון עמד לנוח, אה, דא זאגט מען פונקט פארקערט. עמד לנוח הייסט אז ער האט געסטאפט פון די וואקן. ער האט געהאט איין וואק, און ער האט אנגעהויבן א נייע וואק, און יעדע וואק איז געווען ווייניגער ווי ד' אמות. זאגט ער אז די עמד לנוח האקט אפ צווישן די פטורי'ט פארדעם און די פטורי'ט נאכדעם.

Speaker 2

אבער אין עמד לנוח איז דאך נישט קיין פראבלעם, ווייל ער איז דאך נאך ביידע אין רשות הרבים. ס'איז נישטא דא קיין עקירה מיט הנחה.

Speaker 1

פחות מד' אמות.

ווייל דא רעדט מען פון ד' אמות אין רשות הרבים, און ער איז נישט געגאנגען קיין רשות היחיד. אבער **אם עמד לתקן משאו**, אויב אבער שטעלט ער זיך ארויסשטעלן זיך פאר אן אנדערע סיבה, נאר צו פיקסן זיין משא, האבן זיי געשמעסט אז דאס הייסט נישט ווי עמד לנוח, דאס הייסט נאך א חלק פון די וואקן, א רציפות'דיגע מהלך. הייסט ער נאך ווי ער וואקט, און ער וואקט. הייסט די נעקסטע ד' אמות רעכנט מען צוזאמען די פריערדיגע אמות מיט די נייע אמות. לאמיר זאגן אז ער האט געוואקט צוויי אמות און זיך אפגעשטעלט לתקן, רעכנט מען עס צוזאמען מיט די נעקסטע צוויי אמות צוזאמען, און ער האט געוואקט ד' אמות, חייב.

זאגט דער רמב"ם, **והוא שיעמוד תחילה ארבע לנוח**. ווען איז ער דען חייב? ווען נאך די צווייטע שטעלט ער זיך אראף. **אבל אם יעמוד לתקן משאו, עדיין הוא כהולך, ואינו חייב עד שיעמוד לנוח תחילה ארבע אמות**. ער דארף אמאל סטאפן די וואקן.

איז אינטערעסאנט, די וואקן קען מאכן זיין סיטואציע ערגער אדער בעסער. אויב ער דארף אז ס'זאל נישט זיין קיין הנחה, אין די נארמאלע קעים פון הוצאה פון רשות הרבים, דעמאלטס העלפט עס אז ער וואקט נאך, ווייל ס'הייסט מהלך לתקן. אבער דא וואס ער דארף דוקא יא זיין הנחה, ווייל אז נישט ווערט עס א לענגערע ווי ד' אמות און ער איז חייב, איז יא.

Speaker 2

נו, זייער גוט. שוין.

הלכה יא: קנה או רומח – הגבהת קצה אחד

Speaker 1

דא גייען מיר זען ווען ס'איז נישט געהעריג אן עקירה אדער הנחה. **היה קנה או רומח**, א לאנגע זאך אזויווי א שטעקן, א קנה אדער א רומח, א שווערד, **וכיוצא בו מונח על הארץ**, און אנשטאט עס שלעפן איז דא אן אנדערע וועג, איז דא א וועג פון עס איבערדרייען די גאנצע צייט, אויפהייבן די שטענדיגע זאך, עס ארויפוארפן, און נאכדעם ווען ס'ליגט אויפ'ן פלאר עס

פריינט און שכן, זיי א נחשוני'ס חב'ר'ל. זיי האבן דיר יעצט געשמועסט אז ס'דארף זיין א כירה וואס מ'זאל ווערן באוועגט.

הלכה יג: זריקה ונח במקום שלא כפי מחשבתו — קלטה אחר, קלטה כלב, או נשרף

הרמב"ם: קודם שהניח, נאר פאר ס'איז געשען א הנחה, נאר פאר ס'איז געלאנדעט וואו ס'דארף לאנדן, קלטה אחר בידו, האט עס א צווייטער געגעבן א כאפ, או קלטה כלב, כלבים האבן ליב נאכצולויפן באליס וואס מ'ווארפט, או נשרף, ס'איז אריינגעפאלן אין א פייער, פטור.

פארוואס? ווייל די הנחה איז נישט געווען ווי ער האט מכוון געווען. מיר האבן דאך יעצט געשמועסט אז ס'דארף זיין אן עקירה וואס מ'איז אוועקגעוועגן, ס'דארף זיין עפעס א כוונה'דיגע זאך, אבער דא איז דאך נישט די הנחה וואס ער האט מכוון געווען. ער האט מכוון געווען ס'זאל פאלן אויף די ערד אין סוף ד' אמות, און דא איז עס געפאלן אין די פייער אדער געפאלן אין די הענט פון די כלב, איז ער פטור.

זאגט ער, **לפיכך**, דאס פארשטייט זיך, די ווארט איז דאך, ער האט געווארפן עפעס, אפילו אויב ס'איז אריינגעפאלן אין א כלב'ס מויל אדער אין א שריפה, אבער אויב ער האט מכוון געווען, איז ער הייב, ווייל דאס איז א הנחה. ס'קען אויך זיין א הנחה אין א פייער. ער מיינט נאר צו זאגן, ווען ס'איז שלא כוונתו, ווען ס'איז געשען אנדערש ווי זיין כוונה, איז עס נישט געווען קיין הנחה וואס ער האט אין זין געהאט אויף.

הלכה יד: הנחה שאינה גמורה — הפך קשור בחבל ואגודו בידו

זאגט ער ווייטער אזוי, **הזורק הפך מרשות לרשות**, איינער ווארפט א הפך פון איין רשות צו די צווייטע, אבער די הפך איז נישט פריי, **די הפך איז קשור בחבל ואגודו בידו**, די הפך ליגט נאך אלץ קאנעקטעד צו די מענטש, ווייל די הפך איז צוזאמגעבינדן צו א שטריק, און די מענטש האלט די שטריק אין זיין הענט, איז **אם יכול למשוך ההפך אצלו**, אויב ער האט די שטריק ממש אין זיין הענט און ער קען געבן א שלעפ צוריק צו זיך די הפך, איז פשט אז ס'איז קיינמאל נישט געווען קיין הנחה, ווייל ער קאנטראלט עס נאך אלץ. הנחה מיינט אז ס'איז ארויסגעגאנגען פון זיין רשות און ס'איז געלאנדעט. אבער דא איז נישט געווען קיין הנחה גמורה, ווייל ס'ליגט נאך אלץ אין זיין מעגליכקייט עס צו שלעפן צו זיך. איז פשט אז ס'איז נישט ארויסגעגאנגען, ער האט עס נישט אינגאנצן אראפגעלייגט. ממילא איז עס **כמי שעקר ולא הניח**.

דיון: פארוואס איז דא עקירה אבער נישט קיין הנחה?

Speaker 1: דאס איז דאך אן עקירה, יא? מ'האט עס געווארפן. יא, אבער ער האלט עס נאך. איז נישט קיין עקירה אויך? ניין, ער זאגט כמי שעקר, ס'הייסט, לאמיר זען. ניין, ער זאגט, איך פרעג נאר וואס.

Speaker 2: יא, ווייטער. ער האט א גוטע שאלה, וואס איז טאקע פשט? פארוואס זאגט ער אז ס'הייסט נאר נישט קיין הנחה, אבער עקירה הייסט עס יא?

Speaker 1: די גמרא שטייט אז ער איז פטור.

Speaker 2: קען זיין ער רעדט דא באופן ער האט אויפגעהויבן די הפך מיט די אלע קשרים, יא? נישט אז גאנץ שבת ליגט צוגעבינדן צו אים א הפך. אפילו די עקירה איז יא געווען, ער האט אויפגעהויבן די הפך מיט די בענדל, אבער די הנחה איז געווען ווייל די בענדל בלייבט אין זיין האנט.

Speaker 1: אקעי, די לחם משנה פרעגט מיין קשיא, און ער זאגט מיין סארט תירוץ. ס'הייסט יא? העלאו? אויב ס'איז געווען שווער, איז שוין. ער האט געהאט מיין דרך. לענין עקירה הייסט עס עקירה.

אקעי, עניוועיס, איך בין נישט דער ערשטער משוגענער. איך האב אן שווער איז שווער. וואס איז די סטארי? אקעי, שוין.

הלכה טו: זורק בתוך ידו של חברו — עמד במקומו או נעקר ממקומו

זאגט דער רמב"ם ווייטער, **הזורק**, נאך א **בתוך ידו של חברו**, ער ווארפט עפעס וואס האט געלאנדעט אין זיין חב'ר'ס האנט, איז אזוי, **אם עמד חברו**

Speaker 2

און מיין איך אז ער קען משלים זיין אין רשות הרבים, הייסט עס ווי אן עקירה על שם טראגן צו אנדערע רשויות. דאס ארויסברענגען פון זיין גוף איז עקירה.

Speaker 1

ניין, דא זאגט ער אז די עקירה דארף זיין אן עקירה לשם טראגן, דאס איז דאך אפשר א חשיבות פון עקירה. אקעי.

הלכה יב: הניח על חברו כשהוא מהלך

Speaker 1

והוא עוקר הפך להניחו על חברו כשהוא מהלך, ער הייבט אויף א הפך, זיין חבר האלט אינמיטן וואקן, ער גייט עס ארויפלייגן אויף אים. **ואינו יודע אם ישיגנו חברו להניח**, ווען זיין חבר ענדיגט וואקן און ער שטעלט זיך אפ, נעמט ער עס אראפ פון זיין חבר. **הרי זה פטור**. איז דער חבר פטור.

Speaker 2

הרי זה פטור, איז ווער פטור? ביידע זענען פטור. דער חבר איז פטור, דער עוקר אדער דער וואקער?

Speaker 1

דער וואס האט געטון. ער האט געטון עקירת הפך, אבער ער איז מהלך, און מיט מהלך איז נישט געווען קיין עקירה אדער הנחה. ער האט נאר געמאכט אן עקירה אז ער גייט, אבער ער האט נישט געמאכט קיין הנחה. פארוואס האט ער נישט געמאכט קיין הנחה? ווייל **בעוד שירצה חברו לעמוד**, ער האט נישט געמאכט א פול סטאפ, אפשר וואלט דער חבר געווען הייב, ווייל ווען ער איז געוואקט איז געווען עקירת גופו, און ווען ער שטעלט זיך אפ. אבער ער זאגט בעוד שירצה חברו לעמוד, נאך פאר דער חבר האט געמאכט די הנחה, האט ער עס אראפגענומען פון אים. משא"כ דער חבר האט געמאכט די עקירה מיטן אנהייבן וואקן, און דער צווייטער חבר האט געמאכט די הנחה. איז געווען עקירה בלא הנחה. שטימט?

Speaker 2

וועלכע עקירה איז געווען? דער ערשטער מענטש איז געווען עוקר הפך והניח על חברו. און דער חבר איז געווען א גאנצע צייט מהלך, ס'איז קיינמאל נישט געווען קיין סטאבילער מענטש וואו צו לייגן די הנחה. איי, סאמהא האט זיך עס ארויסגעדרייט? סאמהאו. מעדזשיק.

Speaker 1

יא. ווייל ס'איז דא די פריערדיגע דין פון אזא עקירה איז נישט געווען לשם כך.

Speaker 2

איך זאג, ס'קומט נישט דא אריין.

Speaker 1

ס'איז אויך א פייער פלאג. יא, דא איז הנחה בלא עקירה, דא איז עקירה בלא הנחה. ס'איז דא אן ענליכקייט, יא.

הלכה יג: זורק הפך — קלטו קודם הנחה

Speaker 1

יעצט גייט ער זאגן זורק זיין. א **זורק הפך מרשות לרשות**, מיר האבן געשמועסט אז זורק זיין א הפך איז תולדת מוציא. איינער ווארפט א הפך מרשות לרשות, אויב אין די ד' אמות פון רשות הרבים איז ער זורק. ער ווארפט מתחלת ד' לרשות הרבים. אבער וואס טוט זיך אזא זאך איז געשען, **קודם שנה**, נאך פאר ס'איז געשען א הנחה, נאך פאר ס'האט געלענדט וואו ס'דארף לענדן, **קלטו אחר בידו**, האט עס א צווייטער געגעבן א כאפ. אויב **גאלדע כלב, כלבים** האבן ליב נאכצולויפן באליס וואס מ'ווארפט. אויב **נשרף**, ס'איז אריינגעפאלן אין א פייער, **פטור**.

ונח על גבי משהו, פארוואס גייט ער אוועק פון... **ונח על גבי משהו** צוריק אין רשות היחיד, רייט? איך ווייס נישט, אפשר דארף עס יא זיין נח על גבי משהו אין רשות הרבים, ער האט געווארט א גאנצע צייט אז עס קען נישט זיין קיין הנחה. ניין, אבער אונז זאגן אז ווען ס'איז ריטשט למטה משלושה איז לבד, הייסט עס ווי ס'איז געווען אויף די פלאר. ס'איז נאך א האלב סטאפ, ס'דארף זיין א הנחה. אה, עפעס א משהו, די חידוש איז אז ס'איז דא משהו און נישט קיין ט"ד על ט"ד, אבער ווייל ס'איז בתוך שלושה הייסט עס כבוד ארץ, אבער עפעס א הנחה מוז עס זיין, ס'פליגט דאך. דאס איז ווי דער מענטש וואס האט געהאלטן אין איין וואקן.

דיון: פארוואס איז ער חייב אויב ס'איז נישט געווען זיין כוונה?

Speaker 1: אבער איך פארשטיי נישט, אויב דא די ווארט **ונח על גבי משהו**, קודם כל ס'איז נישט געווען זיין כוונה, ער האט געוואלט ווארפן פון רשות היחיד צו רשות הרבים.

Speaker 2: ניין, ער האט געוואלט ווארפן פון רשות היחיד צו רשות הרבים.

Speaker 1: יא, אבער **ונח על גבי משהו** אין רשות הרבים און נאכדעם איז עס געפליגן ווייטער? ס'האט געסטאפט אין רשות הרבים.

Speaker 2: ס'איז געפארן די גאנצע, אבער ס'האט דא צוויי סטאפס, ס'האט געמאכט א סטאפ אינמיטן, אויף דעם סטאפ איז ער חייב.

Speaker 1: אפילו ס'איז נכר אונז גלויבן אונז אים, ס'האט געמאכט עפעס אינמיטן און ס'איז געפארן ווייטער צו רשות היחיד האחרת.

Speaker 2: די סטאפ, נישט נאר געמאכט, געסטאפט. נח, עקירה משום נח ברשות הרבים, אונז קוקן עס אן ווי כאילו ס'האט געסטאפט אין רשות הרבים, וחיוב. אבער ס'דארף זיין נח על גבי משהו.

Speaker 1: יא, ס'איז א הנחה, ס'איז קלאר אז ס'מוז זיין א הנחה, ס'איז נישט געווען קיין הנחה.

חידוש: הנחה שלא כוונתו אבער חלק מהמעשה — חייב

דאס וואלט געווען די חידוש דא, אז אפילו ס'איז נישט געווען זיין כוונה אז ס'זאל זיין א הנחה אין רשות הרבים, ווייל ער האט נישט געוואלט אז ס'זאל זיין א הנחה אין רשות הרבים, פארוואס זאלן מיר זאגן אז ער האט נישט געוואלט האבן די הנחה? ס'איז געווען א הנחה וואס ער האט נישט אינטענדעד. אונז האבן שוין פריער געהאט, נישט די הנחה וואס ער האט געטראכט פון, און ס'איז געווען, אבער דא האבן זייער א קלארע לוח וואס זאגט ווען א מענטש וויל מאכן א לענגערע מאומענט און ס'איז געווארן א ראקערט, איז דאס א חלק דערפון. יא.

זאגט דער רמב"ם חייב, אזוי, ס'איז אבער פארקערט.

הלכה יז: זורק מרשות הרבים לרשות הרבים ורשות היחיד באמצע — פארקערט

זורק מרשות הרבים לרשות הרבים ורשות היחיד באמצע פטור, אבער אויב אין רשות היחיד, **אם עבר החפץ בפחות משלושה סמוך לארץ ברשות היחיד, אפילו חזר ונתגלגל לרשות הרבים השניה, הרי היא כמי שהניח ברשות היחיד, לפיכך חייב.** ווייל די רמב"ם זאגט עס אזוי קלאר ארויס, מען קען עס פארשטיין.

הלכה יח: המעביר ד' אמות בשתי רשויות הרבים — מצטרפים

די רמב"ם זאגט, **המעביר ארבע אמות ברשות הרבים זו וברשות הרבים השניה...** צוריק צו די ענין פון ד' אמות ברשות הרבים. ד' אמות ברשות הרבים איז נישט נאר ווען די ד' אמות איז אין איין רשות הרבים, נאר אפילו ער וואקט ד' אמות און אינצווישן איז דא עפעס א הפסק פון די רשות הרבים'ס, עס איז דא א רשות היחיד אדער אן אנדערע רשות, אבער אויב ביידע צוזאמען האט ער געוואקט ד' אמות ברשות הרבים, איז ער חייב. מהלך ארבע אמות בשתי רשויות הרבים מצטרפים.

לערנען מיר נאך א חיוב וואס איז מיט רשות הרבים, אויב וואלט עס געסטאפט אין די רשות שביניהם, וואלט געהייסן אז ער האט נישט געטראגן

במקומו וקיבלה, אויב ער שטייט דארטן ווי ער איז און ער האט עס געמאכט אין זיין האנט, איז **הזורק חייב, שהרי עקר והניח**, ער האט עוקר געווען און מניח געווען, און מיט'ן ווארפן אריין אין יענעם'ס האנט האט ער געמאכט הנחה אין יענעם'ס האנט. **אבל אם נעקר חבירו ממקומו וקיבלה**, אויב נאכדעם וואס ער האט אנגעהויבן ווארפן האט זיין חבר זיך גערוקט און ער האט עס געמאכט נישט דארטן ווי ער איז געווען ווען ער האט עס ארויסגעווארפן, איז ער **פטור**. פארוואס? ווייל ס'איז נישט קיין הנחה, ווייל ס'איז געווען הנחה במקום... אזויווי מיר האבן פריער געלערנט, אז ער האט נישט געזען אויף די הנחה, דער צווייטער האט געמאכט די הנחה.

הלכה טו (המשך): הזורק וקלטו — ער לויפט עס נאך

הזורק, א מענטש ווארפט עפעס, פארוואס האבן מיר רשות הרבים משוגעת, ער לויפט עס נאך. איי, וואס ווארפט ער? ער שפילט באל. ער ווארפט עס, און ער לויפט עס נאך, און ער כאפט עס ברשות אחרת, אויב ד' אמות, איז דאס **פטור**. פטור.

פארוואס? מ'וואלט געקענט זאגן אז ווען ער האט עס געווארפן האט ער געמאכט א עקירה, און ווען ער כאפט עס מאכט ער א הנחה. אבער מ'קוקט אונז נישט אן אזוי, פארוואס? **כאילו נעקר אחר וקבלו**. אונז קוקט אונז אן ווי א צווייטער האט עס געמאכט. פארוואס? **אין הנחה גמורה אלא שהניח החפץ במקום שראוי לנוח בשעת עקירה.**

חידוש: המקום הנחה צריך להיות ראוי לנוח בשעת עקירה

אהא, סאו דאס איז כאילו נאך א טעם פארוואס ער איז פטור. נישט אזוי ווי איך האב געזאגט, אויב ס'איז אזוי ווי איך האב געזאגט אז יענער האט געמאכט די הנחה, דאן וואלט ער, ווען ער מאכט אליינס די הנחה, וואלט ער געדארפט זיין חייב. דו פארשטייסט? ניין. וויבאלד בשעת ער האט עס געווארפן, איז די פלאץ וואס ער גייט עס כאפן האט נישט עקזיסטירט. ס'איז נישט געווען ראוי לנוח, ווייל ער האט געדארפט לויפן.

Speaker 1: אבער ער איז נישט ראוי, ער וואלט געקענט פאלן אויף די פלאר.

Speaker 2: זייער גוט. אויב ס'וואלט געפאלן אויף די פלאר, איז נישט וואו ער האט עס געוואלט לייגן.

Speaker 1: אהא.

Speaker 2: אזוי ווי מ'ווארפט צו א מענטש, און יענער מענטש איז נישט דארט געווען. פארוואס? די עקירה און די הנחה זענען צו שטארק אפגעטיילט. ווייל יא, די גמרא איז טאקע א ספק, אבער דער רמב"ם פסק'נט אז ס'איז א ספק איז דאס פטור, ווי דער רמב"ם זאגט, מ'קען נישט געבן קיין חיוב חטאת פאר א מענטש מיט א ספק. **אין הנחה גמורה אלא שהניח החפץ במקום שראוי לנוח בשעת עקירה.** זייער גוט.

הלכה טז: זורק מרשות היחיד לרשות הרבים ורשות הרבים באמצע

זאגט דער רמב"ם ווייטער אזא הלכה, **זורק מרשות היחיד לרשות היחיד, איז לכאורה פטור, יא? וואס טוט זיך אז ס'איז געווען אינמיטן רשות הרבים באמצע, און ס'איז דורכגעלאפן די רשות הרבים? דו האסט צוויי הייזער, און אינמיטן איז דא רשות הרבים, און ער ווארפט פון איין פענסטער צו די אנדערע פענסטער. וואלט מען לכאורה געזאגט אז ער האט יא מעביר געווען, ער האט געטראגן פון רשות היחיד צו רשות הרבים, און פון רשות הרבים צו רשות היחיד, אזוי וואלט מען עס געקענט אפלערנען. אבער ס'ארבעט נישט אזוי. **אפילו עבר החפץ באויר רשות הרבים, הרי זה פטור.** זאגט דער רמב"ם, פארוואס איז ער פטור? ווייל ס'איז נישט געווען קיין עקירה והנחה פון רשות הרבים צו רשות היחיד, ס'איז געווען א עקירה והנחה אין רשות היחיד.**

אבל אם היה האויר פחות משלשה — חייב

זאגט דער רמב"ם, **ואף על פי שעבר באויר רשות הרבים, דאס איז נאר ווען די זריקה איז געווען א ביסל א הויכע פלאץ. אבל אם היה האויר פחות משלשה, אויב אין די רשות הרבים איז געווען פחות משלשה סמוך לארץ,**

און ער רעדט אזויווי די פאל פון די משנה, אז ס'איז דא צוויי אידן וואס האבן א פארטש, צווישן זייער פארטש איז דא רשות הרבים, און זיי זענען מושיט צווישן זיך. איז אויב זיי זענען אויף די זעלבע בלאק, זעלבע זייט פון די בלאק, זענען זיי חייב. אקראס די סטריט איז ער פטור.

שכת והוציא ידו – פארגעסן און ארויסגעטראגן

זאגט די הלכה ווייטער, **שכת**. א מענטש האט פארגעסן, ער האט פארגעסן וואס, ער האט פארגעסן אז ס'איז שבת, אדער ער האט פארגעסן אז ער האלט עפעס, **הפושט ידו ומלאה פירות**, ער האט פארגעסן אז ער טראגט עפעס, ער האלט אין זיין הענט פירות, און ער שפרייט עס אויס, **והוציאה מחצר זו להכניסה לחצר שבצדה**, ער שטייט אין רשות הרבים, און ער נעמט פון איין חצר און ער וויל אריינטראגן אין די נעקסטע חצר די פירות, אבער ער האט פארגעסן אז ער האלט פירות אין זיין הענט. **ונזכר קודם שיכניסו**, ער האט זיך דערמאנט נאך פאר ער האט עס אריינגעברענגט אין די נייע רשות, האט ער זיך דערמאנט, "יא, שבת". **והרי ידו תלויה באויר רשות הרבים**, זיין הענט איז אבער אין די אויר רשות הרבים, ער איז שוין ארויסגעגאנגען פון די ערשטע רשות. איז די שאלה וואס זאל ער יעצט טון? זאל ער זיין ימינך ה' נאדרי בכח, ער זאל נישט צו ענדיגן ווייל ס'איז א הנחה? ניין, זאגט מען ער זאל צוריקגיין צו די חצר, די ערשטע חצר, **ומחזירה לחצרו**, און מ'זאגט נישט אז יעצט הייסט עס ווי ס'איז יעצט דא א עקירה פון רשות הרבים און א הנחה אין זיין חצר, ווייל ס'איז נישט געווען קיין עקירה, די עקירה איז געווען א פארגעסענע זאך.

דיסקוסיע: וואס מיינט "שכת"?

יא? ווייל **הוציאה משכת**, יא? ווען ער האט געמאכט די עקירה, איז נישט געווען קיין אווערנעס, ער האט פלעין אויפגעהויבן זיין הענט, אה, ס'איז דא דערין פירות, ער האט נישט אין זין געהאט גארנישט. שכת אז ס'איז שבת, ער האט זיכער געדענקט... שכת אז ס'איז שבת, דאס איז די ווארט? ניין, שכת אז ער האט עפעס אין זיין הענט, ער וואקסט אהיים.

שכת אז ס'איז שבת. דו האלטסט אז מ'טראכט אז ס'איז דא מענטשן וואס פארגעסן וואס זיי טוען? זיי זאלן נאך שטראפן איינעם פאר א זאך וואס ער האט געטון ווען ער האט פארגעסן? דאס איז די אינטערעסאנטע הערה.

ניין, שכת מיינט ער האט פארגעסן שבת, ווייל דאס איז א טעות קוואל נישט, ער זאגט נישט **כדי שלא תעשה מחשבתו**. דער רמב"ם זאגט, ער טאר נישט אריינלייגן אין זיין אייגענע חצר צוריק. ער זאל טאקע אריינלייגן אין זיין אייגענע חצר. אגב, יעצט ברענגט ער פון רשות הרבים צו רשות היחיד כלי, דעמאלטס טאקע טערעץ וואס איז, די עקירה איז געווען אן כוונה, בשוגג, און יעצט גייט ער שוין אריין במזיד. אבער ער טאר נישט **להכניס לחצר אחרת**, טאר ער דאס נישט. פארוואס? אגב, אז נכלל איז נישט חייב מדאורייתא, ווייל ער האט פארגעסן בשעת עקירה, **כדי שלא תעשה מחשבתו בשעת קריאה**, אז למעשה בשוגג האט ער געמיינט געוואלט דאס טון, און ס'איז נישט אז למעשה קען ער טון שבת אזא זאך ווי ער האט געטון. אבער דו זעסט קלאר אז ס'איז נישט געווען א מחשבה צו ברענגען די פירות צו יענע חצר. ער האט פשוט פארגעסן אז ער האט פירות אין זיינע הענט, ער האט פארגעסן אז ס'איז שבת. ער האט בכלל נישט געטראכט אז ער גייט טון נישט קיין זאך אין שבת.

הוציא במזיד – אסור להחזיר

אהא, און דאס איז דוקא בשוגג האבן די חכמים געלאזט דאס צוריקברענגען לחצר השניה, איך מיינ לעיסה חצר. אבער **ואם הוציא במזיד, הרי זה אסור להחזירו**, ס'איז אסור דאס צוריקברענגען. **אלא תהא ידו תלויה עד שתחשך**. זאל ער בלייבן דארטן הענגען עד שתחשך. יא, און נאכדעם וועט שוין זיין "ולא תלין נבלתו", שטותים. יא, ביז מוצאי שבת, יא.

א מענטש קען שטיין פון שבת אינדערפרי ביז נאכמיטאג אזוי? א גרויסער קידוש השם. אזוי ווי דער שינאווער רב וואס איז געזעסן מיט זיין זאק, די באקאנטע מעשה. יא. דאס איז, מ'קען מיר לערנען אפאר הלכות פון כוונה.

ד' אמות ברשות הרבים, ווייל עס איז געווען עפעס א הפסק אין די ד' אמות. אבער אויב די גאנצע ד' אמות האט ער געוואקט, יא.

יעצט קען מען לערנען אז עס איז דא איין אופן וואס מען איז יא חייב מרשות לרשות, מרשות היחיד לרשות היחיד ורשות הרבים באמצע, וואס אפילו מיר האבן געלערנט אז מען איז נישט חייב, נאר אויב עס איז דא א הפסק אויף אן אופן פון ג' טפחים וכדומה. יעצט קען מען לערנען אז עס איז דא יא איין אינטערעסאנטע יוצא מן הכלל, וואס אפילו מען ברענגט א חפץ פון איין רשות היחיד צו קראסעס די סטריט צו די נעקסטע רשות היחיד, און אינמיטן איז דא רשות הרבים, איז ער חייב. יא.

הלכה יט: המושיט מרשות היחיד לרשות הרבים באמצע – חייב

המושיט, איינער דערלאנגט, ער שטרעקט אויס צו זיין חבר **מרשות היחיד לרשות היחיד ורשות הרבים באמצע**, חייב. **אפילו הושיט למעלה מעשר ברשות הרבים**, אפילו ער האט מושיט געווען למעלה מעשר ברשות הרבים, לכאורה וואלט ער געדארפט זיין פטור לויט די כלל וואס מיר האבן דזשאסט געלערנט, ווייל עס איז נישט געווען קיין הנחה אין די רשות הרבים. איז אבער דא דא א חידוש אז מען איז יא חייב. וואס איז די חידוש דא אז מען איז יא חייב? איז דא א הלכה אזא, פארוואס? אז די מלאכות האט צו טון מיט וויאזוי עס איז געווען אין די משכן, און אזוי האט מען געטון אין משכן. איז נישט געווען קיין הוצאה, **עבודת הלויים במשכן, מושיטים הקרשים מעגלה לעגלה ורשות הרבים בין שתי העגלות**.

לכאורה, עגלה ועגלה איז רשות היחיד. אן עגלה איז א רשות היחיד, און די מדבר דארט אינדרויסן איז געווען רשות הרבים. איז אייביג די עבודת ההוצאה פון די לויים איז געווען טראגן פון רשות היחיד לרשות היחיד. רשות היחיד צו רשות היחיד דורך רשות הרבים, **ומחייב דוקא במוציא**, ווייל אזוי איז געווען די מלאכה.

מושיט מרשות היחיד לרשות היחיד דרך רשות הרבים

און אזוי האט מען געטון אין משכן, איז נישט קיין הויז עבודת הלויים במשכן, **מושיטים את הקרשים מעגלה לעגלה**. ווי שטייט אין רמב"ן, **שתי עגלות, לכל עגלה ועגלה רשות היחיד**. אן עגלה איז א רשות היחיד, און די מדבר דארט אין די מדבר זענען געווען די רשות הרבים. איז אייביג די עבודת ההוצאה פון די לויים איז געווען טראגן פון רשות היחיד צו רשות היחיד דורך רשות הרבים, און מ'איז מחייב. דוקא מושיט, נישט זורק. דוקא מושיט, ווייל אזוי איז געווען די מלאכה.

ס'איז אינטערעסאנט, איך האב עס נאכנישט געהאט אזוי ווי אזא... יא, נארמאלע אופן איז פטור, אבער ווען דו טוסט עס פונקט אין די וועג ווי מ'האט געטון אין משכן, דעמאלטס איז חייב. זאגט ער, **במדה ובמדה ובמשורה שהיתה רשות היחיד באורך רשות הרבים**. ס'דארף זיין ממש אז ס'איז עקזעקטלי די וועג וויאזוי די לויים האבן עס געטון אין משכן. מילא, **במדה ובמדה ובמשורה שהיתה רשות היחיד באורך רשות הרבים**, זיי זענען אויסגעשורה'ט איין עגלה אונטער די אנדערע אויף די לענג פון די רשות הרבים, **כמו שהעגלות**, אזויווי די סדר איז אז די עגלות מהלכות. טראכט די עגלות צב וואס די לויים האבן געהאט, ס'איז געשטאנען איינס אונטער די אנדערע, און זיי האבן געדארפט אויספאקן די משכן, האבן זיי אלע געפארקט איינער אונטער די אנדערע, און איינער האט איבערגעגעבן פאר די אנדערע.

אבער **המושיט שתי רשויות בשני צדי רשות הרבים**, ס'איז נישט געווען באותו אופן וויאזוי די לויים האבן עס געטון. דאס איז בשני צדי רשות הרבים, און רשות היחיד ביי די צוויי זייטן פון די רשות היחיד'ס, אפילו ער מושיט'ט פון רשות היחיד זו לרשות היחיד שכנגדו, איז ער פטור, ווייל ס'איז נישט ענליך צו די עבודת הלויים במשכן. גייט מען צוריק צו די רעגולער הלכה אז ס'איז נישט געווען קיין הנחה ברשות הרבים, נאר ס'איז געווען מרשות היחיד לרשות היחיד, איז פטור.

אז ס'איז יש ברירה, וואו אימער ס'האט געלאנדעט, דארטן איז געווען נתקיימה מחשבתו. ס'איז ברירה, דאס איז געווען זיין כוונה, אז ס'זאל פאלן. אין אנדערע ווערטער, איינער שפילט באל, און ער האט נישט קיין שום ענין וואו ס'זאל פאלן, ער ווארפט עס, וואו ס'וועט פאלן, דארטן איז געווען זיין רצון.

דיגרעסיע: באל און הנחה

מ'דארף טראכטן וועגן באל. קען זיין אז א באל איז עפעס וואס לאנדעט קיינמאל נישט. א באל איז עפעס אז זאך וואס שפרינגט ארום, סאו קען זיין אז ס'איז נישט געווען קיין עכטע הנחה. דו ווילסט דאך אנקומען דארט, דו ווילסט עס כאפן. ניין, אבער אפילו א באל באונסט אייביג גלייך ווייטער. ס'איז אזוי ווי מ'האט פריער ארויסגעברענגט די גרירת דבר, גלגול דבר.

זורק ונתגלגל – ווארפן און עס ראלט

אקעי, זורק לתוך ארבע אמות ונתגלגל חוץ לארבע אמות. וואס טוט זיך אזא זאך? א מענטש האט געווארפן לתוך ארבע אמות, און ס'האט זיך ארויסגעראלט חוץ לארבע אמות. איז ער פטור, ווייל ס'איז נישט געווען קיין מלאכת מחשבת דארט, ער האט נישט געזאגט קיין מלאכה, ער האט געזאגט אז ס'זאל זיין אין די ארבע אמות.

וואס טוט זיך פארקערט? זורק לחוץ לארבע אמות, אבער ס'האט זיך צוריק אריינגעראלט, ס'איז צוריק אריינגעקומען אזויווי א באל, לאמיר זאגן טאקע דא שטימט א באל. ער האט געווארפן חוץ לארבע אמות, און ס'האט זיך צוריק אריינגעראלט תוך ארבע אמות, און דארטן האט עס געסטאפט אין די ד' אמות. איז אזוי, **אם נח אגב מהלכו חוץ לארבע אמות ואחר כך נתגלגל**, איז אזוי, אויב האט עס נישט אין דרויסן געווען קיין הנחה און ס'האט זיך גלייך צוריק אריינגעראלט, דעמאלטס לכאורה איז ער פטור. אבער אויב האט עס יא געלאנדעט פאר א קורצע צייט אין חוץ לארבע אמות, קיין חילוק וויאזוי ס'איז געלייגט, דעמאלטס איז ער יא חייב, ווייל ס'איז געווען א הנחה אין חצר ד' אמות. אפילו נאכדעם איז עס צוריק אריינגעקומען, איז גארנישט נישט נוגע, ווייל אין די מינוט וואס ס'איז געווען די הנחה האט זיך עס געענדיגט.

וויאזוי מ'לערנט נאך בכלל? אויב ס'האט בכלל נישט געלאנדעט, ס'איז גלייך צוריקגעקומען. אה, אין אזא פאל איז ער פטור. איי, גוט, ס'איז דאך נישט געווען קיין הנחה בתוך חצר ד' אמות.

געוואלדיג. אקעי, ס'איז דא קיין פרק י"ג. אקעי, לאמיר אנהייבן אויף די נעקסטע.

נו, יעצט זאג איך דיר, און דא שטייט אויך אז דער רבוננו של עולם וויל נישט אז ס'זאל געשען זיין כוונה. **נעשית מחשבתו**. ס'האט צו טון מיט דעם אז שבת איז אלעס **מלאכת מחשבת**, דאס איז דאורייתא.

כוונה ומעשה – נתכוין לזרוק שמונה ונה בארבע

שוין. **המתכוין לזרוק שמונה אמות ברשות הרבים**, א מענטש האט אין זין געהאט ער וויל אז די זאך זאל אנקומען דארטן, א ספעציפישע פלאץ אין רשות הרבים, און ס'איז אינדרויסן פון די שמונה אמות. למעשה איז אים נישט געלונגען, **ונה החפץ בסוף ארבע אמות**, איז ער חייב. פארוואס? **שהרי נעשה שיעור המלאכה**. שיעור המלאכה איז ארבע אמות. מ'רעדט דא חומש וואטעווער, אבער דאס רופט מען די גאנצע צייט ארבע אמות. **ונעשית מחשבתו**. ער האט געוואלט ווארפן א שיעור, און ער האט געווארפן א שיעור. **שהרי דבר ידוע שאין זה החפץ מגיע לסוף שמונה עד שיעבור על כל מקום ומקום מכל השמונה**. ווען ער האט אין זין געהאט אז ס'זאל אנקומען ביז סוף שמונה, איז נישט פשוט אז ער האט דעמאלטס געטראכט אז ס'זאל נישט זיין אין די ארבע. ער האט געמיינט ארבע פלאס, ארבע און נאך איינס און נאך איינס און נאך איינס ביז סוף שמונה. אבער ווען ס'איז געפאלן אין סוף ארבע, איז נישט פשוט אז ס'איז נישט געשען מחשבתו, ס'איז געשען מחשבתו, ווייל ער האט געוואלט ס'זאל פאלן די אלע פיר, ער האט געוואלט ס'זאל פאלן מער. ער האט נישט באקומען זיין פול, היינו דאמרינן "חצי שיעור אסור מן התורה". אבער ס'איז געשען מחשבתו.

אבער אויב ס'איז געווען פארקערט, **נתכוין לזרוק ארבע זורק חפץ ונתחב בסוף שמונה**, פטור, וישל נח במקום שלחשוב שטעבר בוי. ווייל ס'איז געפאלן ערגעץ וואו ער האט בכלל נישט געטראכט אז ס'וועט זיין דארטן, **וכל שכן שהניח האט ער זיכער נישט געטראכט אז ס'וועט דארטן זיין די הנחה**. הייסט עס נישט ווי די הנחה איז נישט געשען במקום שנתקיימה מחשבתו, ס'איז נישט געווען דארטן ווי ער האט געפלאנט.

חשב שיונה בכל מקום שירצה – יש ברירה

לפיכך, אם חשב על זריקה שיונה החפץ בכל מקום שירצה, אויב ער האט נישט געזאגט א ספעציפישע פלאץ, נאר ס'איז געווען א זריקה וואו אימער ס'וועט זיין, מ'רעדט אזוי לאנג ווי ער האט געוואלט אז ס'זאל זיין מער ווי ד' לכאורה. אויב ער האט געמיינט א קליינע זריקה אין ד', איז ער פטור, ווייל ס'איז א שוגג דעמאלטס. אבער מ'רעדט דא אז ער האט געוואלט עניוועי אין דרויסן פון ד', איז ער דעמאלטס חייב, ווייל דעמאלטס זאגט מען